

kain. 1960 / kert. 26.1.1961

63

Pitäjä: Kemijärvi

Kylä: Luusua

Talo: Mattila RN⁵ 32

Om: Kemijoki Oy /ent. Heikki Sotaniemi

Os: /Juujärvi Hoppula

Valokuvat f.24510-24514

Karttaliite 1

Mainittu tila sijaitsee Kemijärven kirkosta n. 33,3 km suuntaan 31-10, Kemijoen Juukosken länsirannalla ja Kemijärven-Pekkalan tien itäpuolella löivästi jokeen viettävällä rinteellä. (liite 1, kuvat 24510-14).

Paikalla suoritin Muinaistieteellisen toimikunnan määräyksestä tutkimuksia Kemijoki Oy:n myöntämin varoin ajalla 13-23.6.1960. Apunani oli ylioppilas Ari Siiriäinen.

Sotaniemi 1

63a

Talo: Mattila RN⁵ 32, om. Kemijoki Oy /ent. Eino SotaniemiMattila RN⁵ 32 " / ent. Heikki Sotaniemi

KM 14925:1-10

Karttaliitteet 1-4a

Valokuvat f.24515-24521

Heikki Sotaniemen talosta etelään, Kemijoen törmällä ympäröivästä kosteasta suomaasta ylemmäksi kohoavalta kumpareelta oli maisteri A. Erä-Esko todennut kivikautisen asuinpaikan ja nimennyt sen Sotaniemi 1:ksi (liite 1, valokuvat 24510-24520, ks. A.Erä-Eskon inventoimiskertomusta Kemijärveltä top. arkistossa).

Asuinpaikkakumpareen koillispuolisko oli Heikki Sotaniemen viljelemää peltoa. Lounaisosassa kasvoi nuorta mäntyä, kuusta, koivua, pihlajaa, leppää ja pajua (kuva 24521).

Perunalla kylvetyssä pellossa näkyi runsaasti kvartseja pellon keskellä ja eteläosassa lähellä tilan rajaa (KM 14925:1-8).

Ensin kaivettiin aidan lounaispuolelle, entiselle Eino Sotaniemien omistamalle maalle linjaan 1 m levyisiä koekuoppia (liite 2, kuva 24521), jotka osoittautuivat kaikki täysin löydöttömiksi. Humuksen vahvuus oli n. 10 cm. Kivetön lietemulta muuttui savisemmaksi n. 40 cm syvällä, ja hiesu tuli vastaan n. 80 cm syvältä. Kuopissa XII:8, XIV:8 ja XVI:8 oli isoja kiviä, joku jopa yli miehennostettava.

Lisäksi kaivettiin edellistä koekuoppalinjaa ja jokea vastaan kohtisuoraan koeoja I:1-11, jonka pohjoisseinästä saatiin leikkaus A-B (liite 3). Tätä linjaa jatkettiin joesta lähtien ylöspäin sekä mitattiin ja piirrettiin pintaprofiili (liite 4a).

Ohuehkon humuksen alta tuli koeojassa vastaan kivetön ruskea lietemulta, jonka tummuus vaihteli. Tämän alla oli vaaleaa hiekan ja mullan sekaista savea. Löydetyt pari kvartsi-iskennäistä kaivettiin melko pinnalta peltomaasta, ruudusta I:9 (14925:9-10). Kulttuurikerrosta ei varmuudella löydetty. Ruuduissa I:9-11 oli hiili-juonia ja törmän reunalla ruuduissa I:1-2 erottui tummemmassa ja syvemmässä lietemullassa heikkoa punertavaa multaa (liite 3).

Lisäksi kaivettiin perunapellon viereen törmälle muutamia koekuoppia, mutta näissä ei havaittu mitään kivikautista kerrostumaa. Yhteensä kaivettiin n. 27 m².

Kaivausalueen vaakituksen kiintopisteenä käytettiin perunapellon keskipisteestä lounaaseen olevan matalan kuperan maakiven huippua, jonka punnituskokema oli 115. Kiveen hakattiin merkiksi rengas (liite 2). Tarkkavaakittaessa saatiin tämän korkeudeksi + 137.95. Lähtöpisteenä käytettiin Juukosken voimalaitoksen tienhaaran kohdalle puhelinpylvääseen Kemijoki Oy:n vaakitsemaa ja naulalla merkittämää kiintopistettä, jonka korkeus on + 139.655. Kaivauksen alarajan korkeus on näin 137 m.

Talo: Mattila RN 32⁵

Om: Kemijoki Oy /ennen Heikki Sotaniemi
Juujärvi Hoppula

Karttaliite 1, 16

Valokuvat f.24510-24512,
24522-24524

Talonsa länsipuolisesta pellosta on isäntä löytänyt joukon ki-
viaseita "mustasta vahvasta tulenpitomaasta saven päältä" (KM
12308:1-7; liitteet 1,16, kuvat 24522-24524; ks. A. Erä-Eskon in-
ventoimiskert. Kemijärveltä top. arkistossa).

Löytöpaikan ympäristöä tarkasteltaessa kasvillisuuden melkein
kokonaan peittämällä pelloilla havaittiin Kemijärven maantieltä
taloon johtavan tien vierestä, löytökohtaa ylempänä olevalla loi-
valla rinteellä jokunen kvartsi (kuvat 24522-24524). Muualta löytö-
paikan ympäristöstä ei tehty minkäänlaisia kivikautiseen kulttuuri-
kerrokseen viittaavia löytöjä.

Mainittuun rinteeseen kaivettiin eri kohtiin 5 n. 1 m² laajuis-
ta koekuoppaa, joista ei tavattu kivi-iskennäistäkään. Maaperässä
ei myöskään havaittu mitään kulttuurikerrokseen viittaavaa, vaan
15-20 cm vahvan ruokamullan alta tuli n. 20-30 cm paksu vähäkivi-
nen ruosteenruskea sorakerros ja sen alta n. ½ m syvästä hiesu.

Itse kiviesineitten löytökohta oli tutkimustöitten ajan niin
kosteaa, että mitään kunnollista koekaivausta ei siinä voitu suo-
rittaa. Maan jonkin kuivuttua kaivettiin löytöpaikan kohdalle n.
1 m² suuruinen koekuoppa, jossa heti alkoi tiivis kivetön hiesu.
Noin 15 cm syvällä oli 3-4 cm vahva turvekerros.

Myöhemmin kesällä oli ylioppilas Christian Carpelan suorittaes-
saan lähistöllä tutkimuksia havainnut Heikki Sotaniemen löytöpai-
kalta parikymmentä metriä länteen maansiirtoteitten välistä, ca-
terpillarin kuoriman pintamaan alta joitakin iskennäisiä ja hiili-
laikkuja.

Pitäjä: Kemijärvi

Kylä: Luusua

Talo: Mattila RM 32⁵

Om: Kemijoki Oy / ent. Heikki Sotaniemi

/ os: Juujärvi Hoppula

KM 14925:11-451

Karttaliitteet 1, 4-15

Valokuvat f.24510-25414,
24525-24531

Heikki Sotaniemen talon itäpuoliseen jokitörmään oli vesi kover-
tanut multamaahan useita kuoppia (liitteet 1,5; 24525-24526), joi-
den pohjalta tiheään kivikon, lohkaraitten ja soran seasta löytyi
hyvin runsaasti kvartsi-iskennäisiä ja -esineitä sekä muutamia sä-
dekiviliuske-esineitä (14925:11-169).

Kuoppien yläpuolinen osa oli verrattain hyvin kasvavaa heinäpel-
toa. Muuallakin kasvoi heinää, tosin heikompana.

Kaivausalueen kiintopisteenä käytetyn, kuopan länsireunassa
olevan maaperäisen rapakiven, jonka punnitysluku oli 095,5, kor-
keudeksi saatiin + 136.71 (liite 5). Vaakittaessa tämän korkeutta
käytettiin samaa kiintopistettä kuin Sotaniemi 1:ssäkin. Kaivauk-
sen alarajan korkeus oli n. 135 m.

Ensin kaivettiin törmään kuoppia pohjoisemmaksi huonoheinäi-
seen polunvarsikohtaan, kohtisuoraan jokea vastaan koeoja LI:2-
13 (liite 5, kuva 24530), josta piirrettiin leikkausprofiili A-B
(liite 6).

Kivikautista kulttuurikerrosta ei ojassa muutamien kvartsi-is-
kennäisten lisäksi (KM 14925:171-175) osattu erottaa. Ylhäällä
koeojassa oli humuksen alla kivistä hiesua sekä hiekan ja mullan
sekaista savea. Keskellä ja alhaalla näkyi rantavalli, jossa en-
sin oli tummaa multaa ja hiekkaa päällekkäin kerrostuneena. Tä-
män alla jatkui tumma multa. Ruuduissa LI:6-7 oli pohjamullassa
kivikasauma.

Koeojan jatkeeksi vaakittiin joesta talon korkeudelle pinta-
profiili (liite 4b).

Edellistä koeojaa vastaan kohtisuoraan kaivettiin koeoja LXI:
10-LXXVI:10 läpi heinikön, veden kaivamien kuoppien ja lietemul-
taisen rantavallin (kuva 24527). Ojasta piirrettiin leikkauspro-

fiilleja C-D, E-F (liitteet 7-8). Leikkauksesta C-D näkyy, että veden kuluttamissa kuoppakohdissa oli pohjamaana jäljellä kivistä vaaleaa hiekan ja mullan sekaista savea ja tummaa multaa. Ojan alapäässä, ruudusta LXXI:10 lähtien erottui vahvassa, miltei kivettömässä lietemullassa tummia ja punertavia juonia, jotka olivat syväällä kynönsrajan alapuolella - tulisijan jälkiä muutamien kivi-
neen? Pohjamaana oli ruskeaa hietaa.

Koeojan 10 itäreunan leikkauksessa F-E oli turpeen alla tummaa multaa sekä pohjamaana isoja kiviä sisältävää ruskeaa hiekkaa ja savea. Ruuduissa LXV-LXVI oli 2 nokilaikkua ja ruudussa LXVI:10 myös pitkulainen palomaajuoni.

Tämän koeojan viereen paalutettiin koeruutuja LXIV:11-LXXIII:11 ehjäksi jääneille maariekaleille ja kivikkoon. Näistä ruuduista piirrettiin pintakarttoja 3:ssa tasossa (liitteet 12-14). Enimmät iskennäiset löytyivät mullan alaisesta hiekasta kivien koloista, joissa todettiin muutamia kvartsikasautumia.

Koeruuturivin eteläpäässä ruuduissa LXX-LXXIII:11 tuli näkyviin useassa kohdin punertavaa multaa, ruskeita hietta- ja hiilijuonia sekä hiesua. Tasossa 3 multaläikkä oli kutistunut n. 75 cm pituiseksi ja n. 25 cm levyiseksi hiilijuonien rajoittamaksi multasoi-
kulaksi, jossa oli kolme pyörylää samanlaista raakaa sora kuin muualla koko tasossa. Vielä syvemältä tuli esiin ehjien kivien muodostama kivikasauma, jossa oli pienten kivien lisäksi muutama isompi. Kivien lomissa oli heikkoa punertavaa hiekkaa (liite 15, kuva 24531). Eteläpäässään tämä epämääräinen kasauma rajoittui soraan.

Edelleen kaivettiin koeoja LXVIII:7-16 (liite 5) kohtisuoraan jokea vastaan poikki törmän, kivikon ja sen yläpuolisen heinäpellon. Leikkauksissa I-K ja G-H (liitteet 9-10) näkyi yläosassa turpeen alla ruskeaa hiekkaa ja tummaa multaa sekaisin sekä pohjalla mullan ja hiekan sekaista savea. Alempana oli tummaa multaa sekä pohjalla kiviä, hiesua ja hietaa.

Lopuksi kaivettiin vielä koeoja LXIX:14-LXXII:14; leikkauksessa I-M (liite 11) oli tumman mullan joukossa isoja kiviä.

Yhteensä kaivettiin n. 78 m².

Irtaimet löydökset käsittivät joidenkin sädekiviliuske-esineitten ohella runsaasti erilaista kvartsiesineistöä ja - iskennäisiä. Kvartsin laatu on hyvää, joukossa savu- ja ruusukvartsia sekä vuorikristallia.

Löydösluettelo	
Sädekiviliusketalittoja	2
Sädekiviliuske-esineitä	4
Hiottuja sädekiviliuske-esineitten katkelmia	8
Sädekiviliuskeiskennäisiä	14
Kvartsikaapimia	299
talittoja	29
veitsiä	7
uurtimia	51
iskukiviä	11
esineitä	38
iskennäisiä	noin 2100
Kvartsiitti-iskennäisiä	23
Kiillesiruja	4
Kivilohkare	1

Asuinpaikan kulttuurikerros näytti pääosiltaan huuhtoutuneen tulvaveden mukana pois. Vain kuoppien reunoilla oli siitä rippeitä jäljellä.

Sotaniemi 2a:n kaivausalueen eteläpuolisen lahdekkeen eteläpuolella havaittiin jokitörmässä kvartseja ja mahdollisesti tulisijan kiviä - löytöpaikassa Sotaniemi 2b (liite 5).

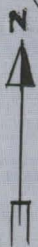
Helsingissä tammikuun 26. p:nä 1961

Jaakko Sarkamo

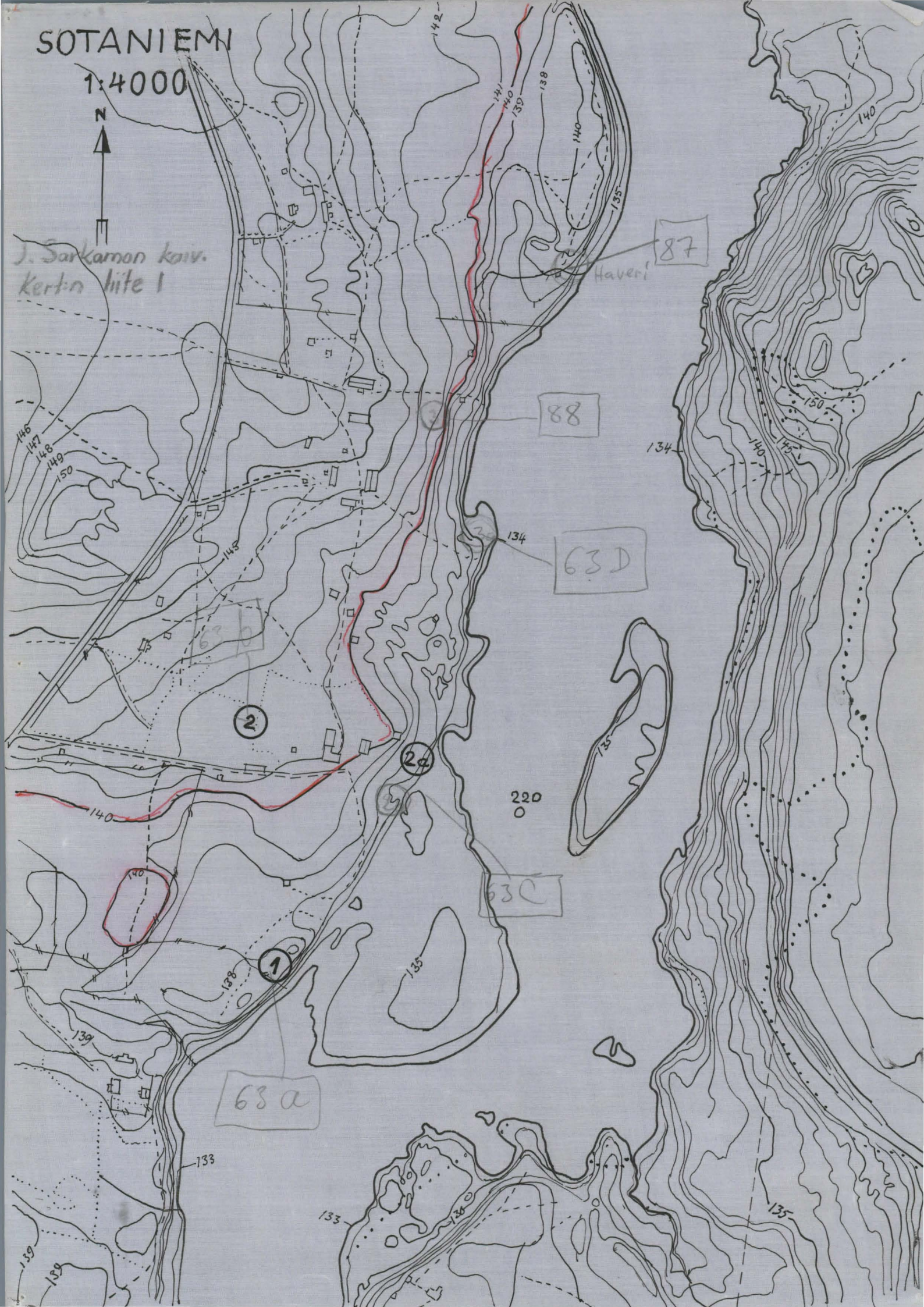
Jaakko Sarkamo, fil.yo.

SOTANIEMI

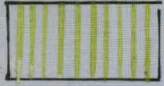
1:4000

J. Sarkamon koiv.
Kertin liite 1

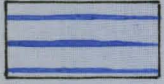
MERKKIEN SELITYKSET

turve

tumma multa

tumma multa ja ruskea hiekka päällekkäin kerrostuneena

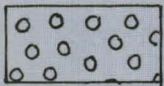
ruskea hiekka

ruskea hiekka ja tumma multa sekaisin

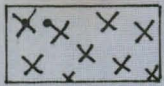
vaalea hiekka

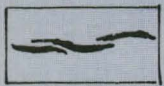
keltaisenvihreä hiekka

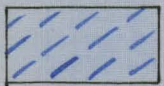
punamaa

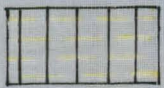
harmaa hiesu (jonkin verran saven sekainen)

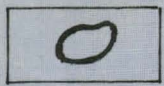
hiili

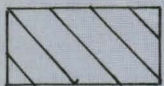
vaalea hiekan ja mullan sekainen savi

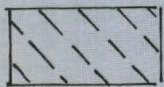
multa

kivi

ruskea hieta

vaalea hiekka (rantahiekka)

punertavaa

} tasokartoissa

liite 3

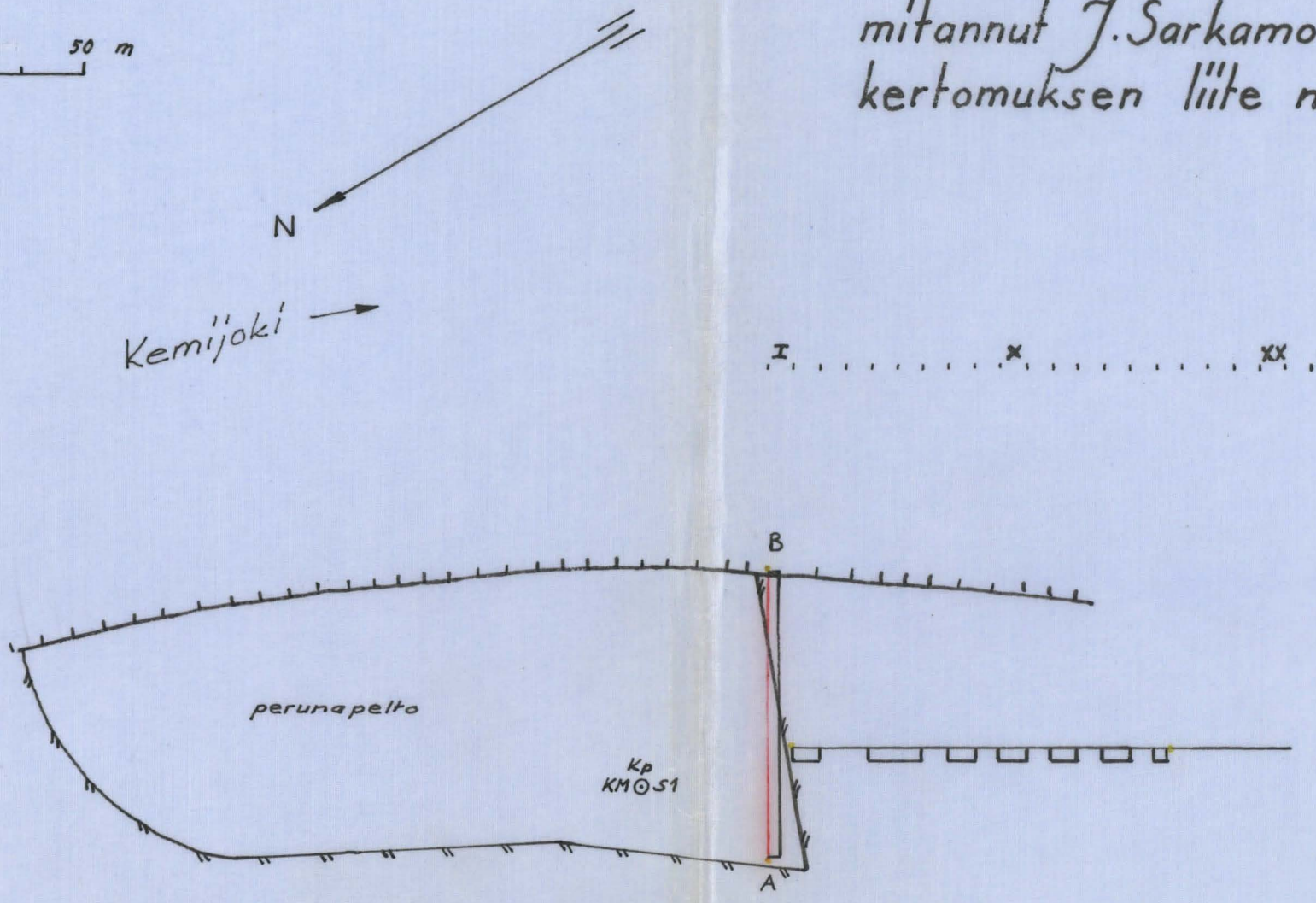
Kemijärvi Sotaniemi 1
mittakaava 1:500
J. Sarkamo 1960

||| aitaa
||||| tärmiä

▭ kaiv. alue, jossa
prof. seinä mer-
kitty punaisella
• maahan lyöty
merkkipaalu

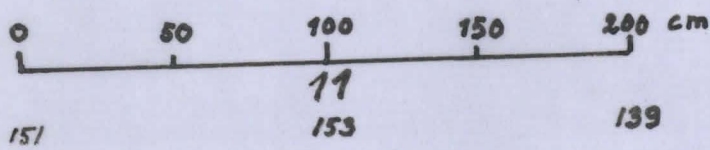
lato

Kaivausalueen yleiskartta
kp peltokumpareen pienemmän maakiven
huippu 115 = +137.95
mitannut J. Sarkamo, piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 2

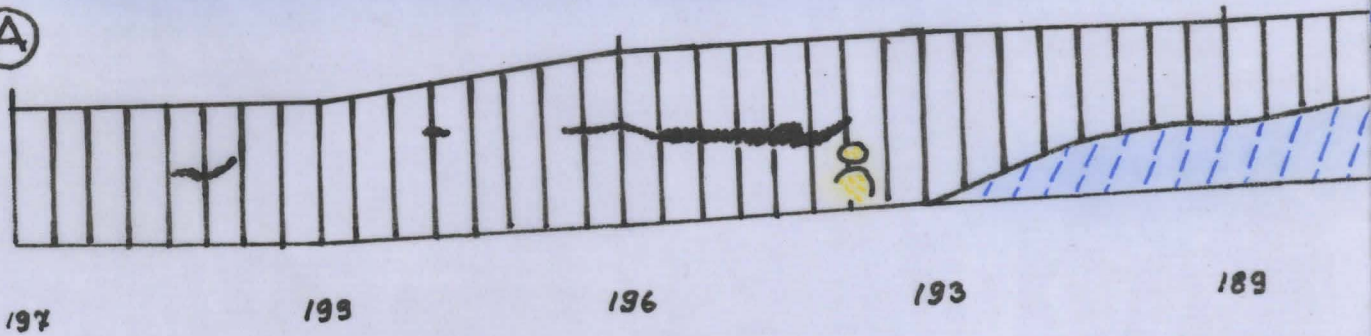
1
10

Kemijärvi Sotaniemi 1
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

151 11 10 135
153 139 136

(A)

Koeoja I:n pohjoisreuna A-B

kp peltokumpareen pienempi maakivi 115 = +137
mitannut ja piirtänyt J. Sarkamo ja A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 3

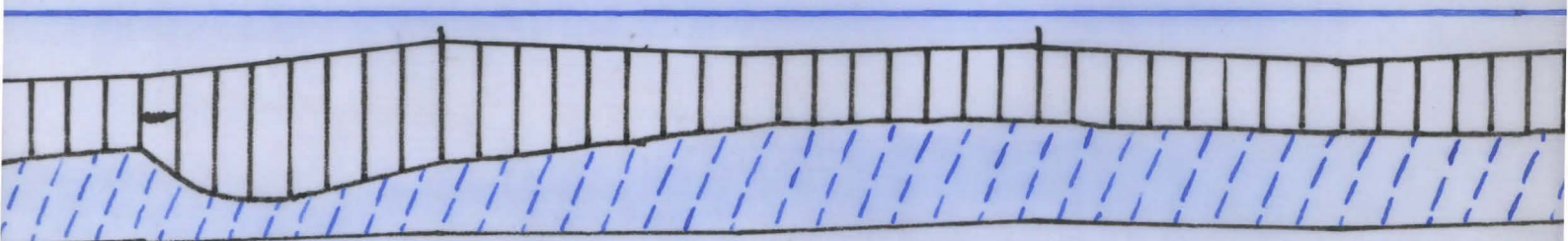
9
133

120

8
135

123

7
127

138

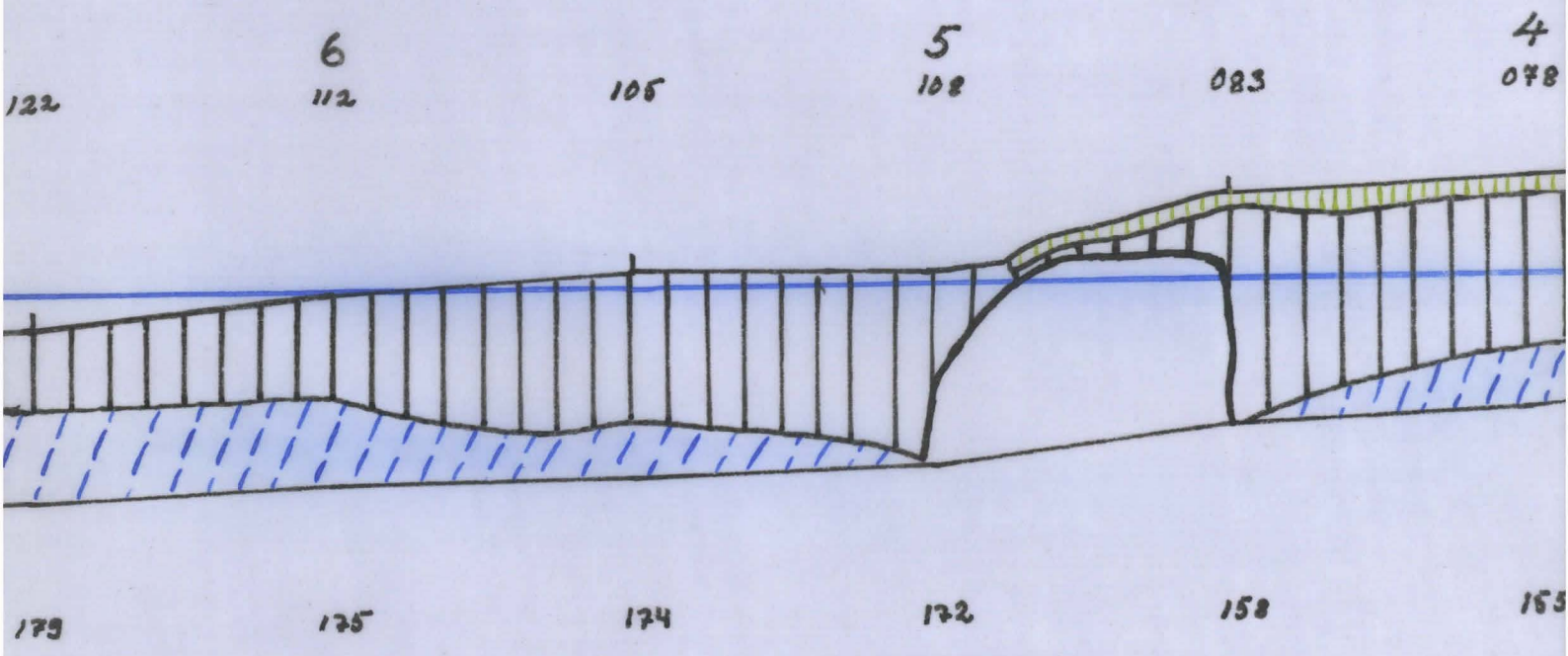
125

134

131

133

5

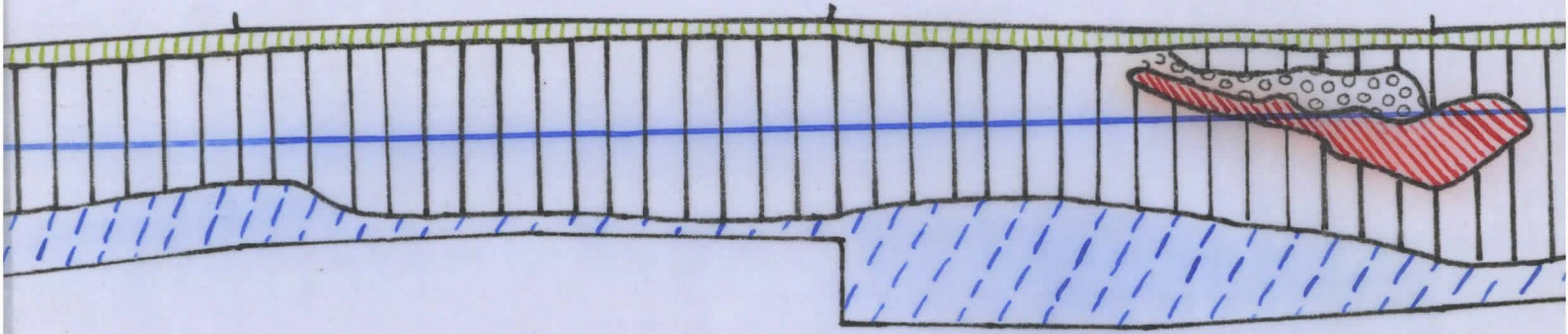
073

3
073

074

2
080

083

145

149

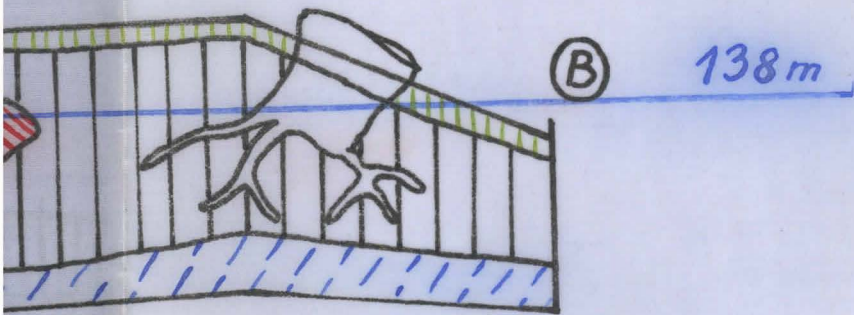
174
146

178

175

1
081

124

171

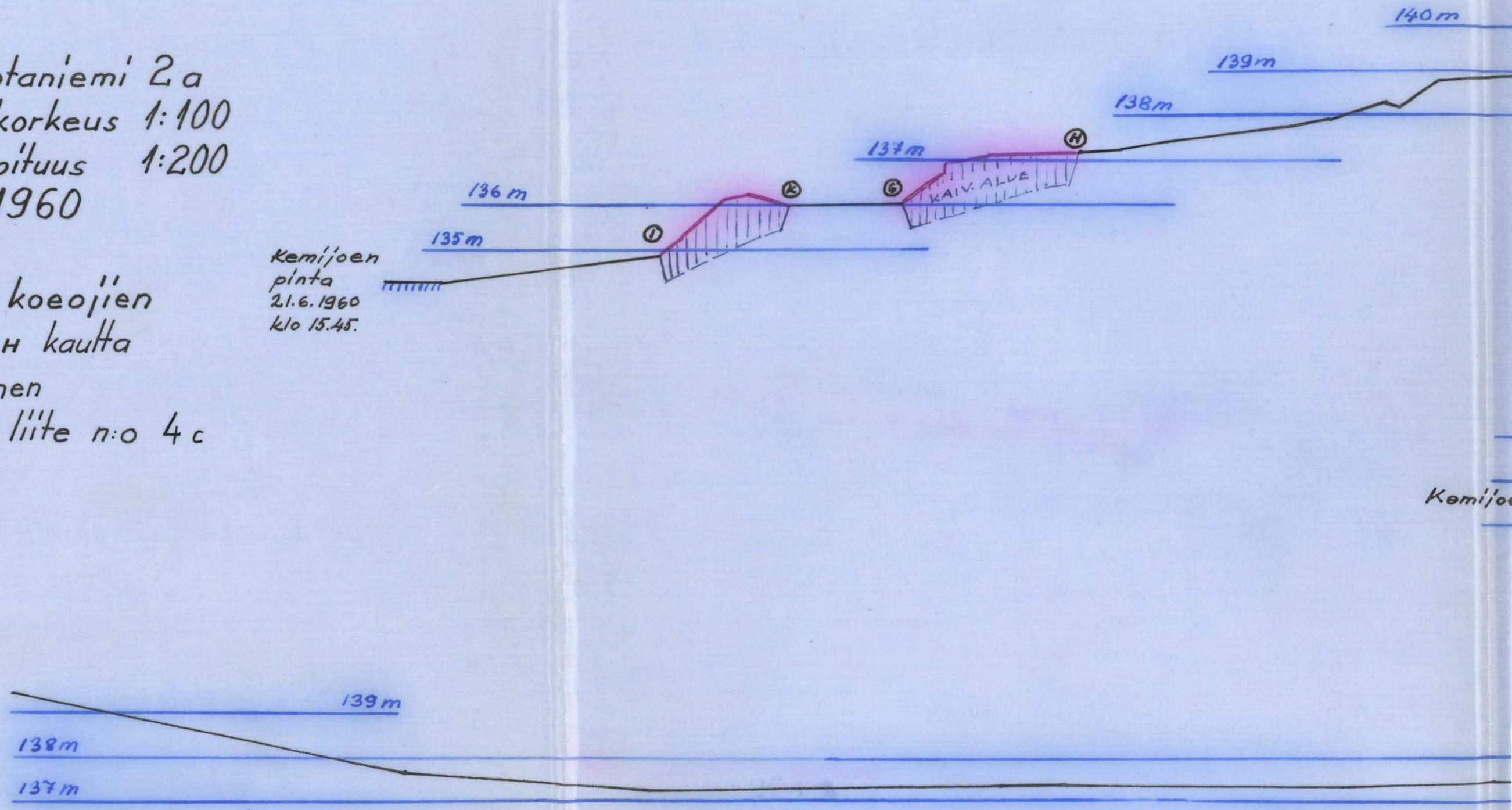
179

liite 4c

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava korkeus 1:100
pituus 1:200
J. Sarkamo 1960

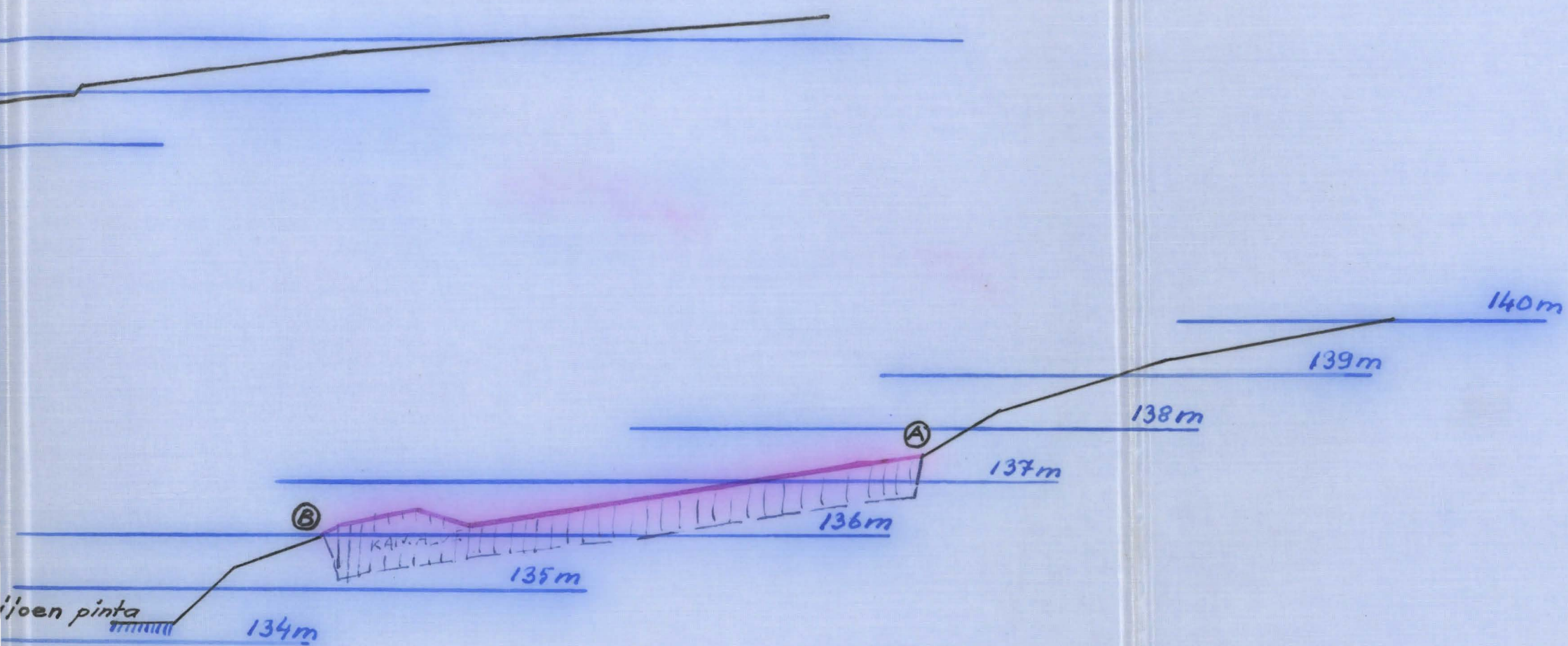
Pintaprofiili koeojien
1-k ja 6-n kautta
piirsi A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 4c

Kemijoen
pinta
21.6.1960
klo 15.45.

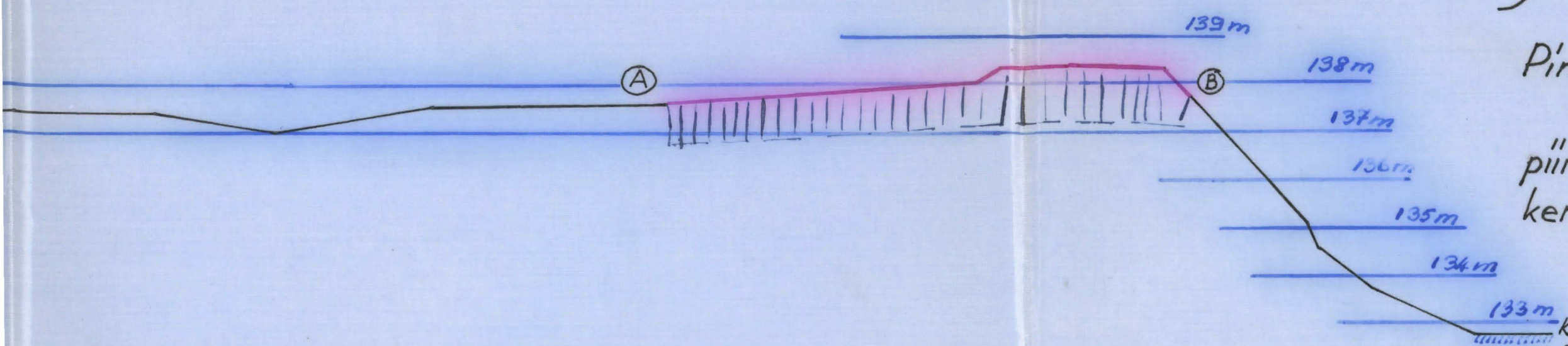
Kemijärvi Sotaniemi 2a
 mittakaava korkeus 1:100
 pituus 1:200
 J. Sarkamo 1960

Pintaprofiili koeoja B-A:n
 kautta
 piirsi A. Siiriäinen
 kertomuksen liite n:o 4 b

Kemijärvi Sotaniemi 1
 mittakaava korkeus 1:100
 pituus 1:200
 J. Sarkamo 1960

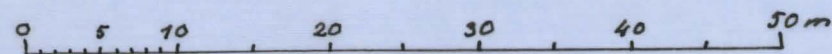
Pintaprofiili koeoja
 A-B:n kautta
 piirsi A. Siiriäinen
 kertomuksen liite n:o 4a

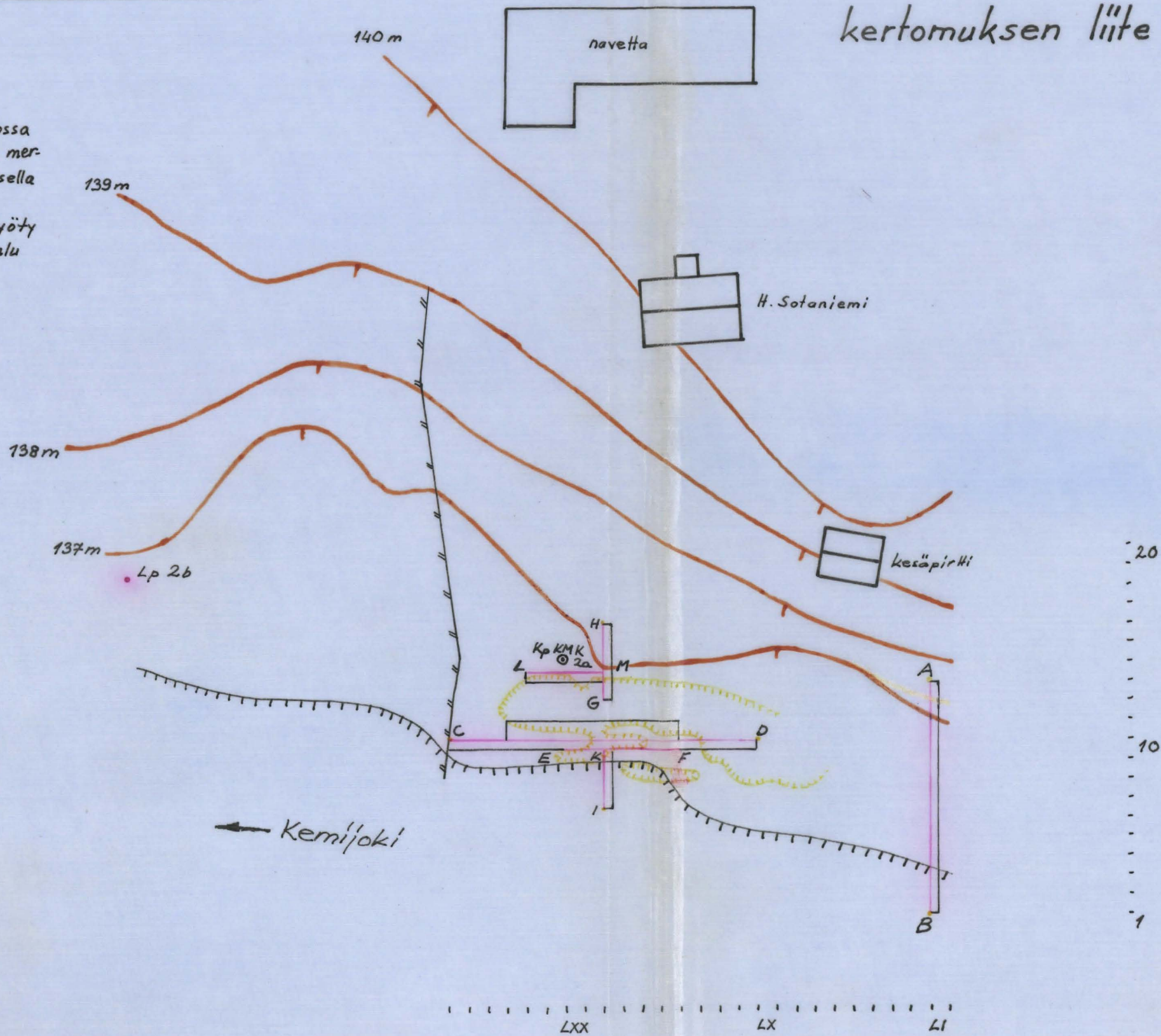
Kemijoen pinta
 14.6.1960 klo 12.30.

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:500
J. Sarkamo 1960

Kaivausalueen yleiskartta
kp maaperäisen rapakiven
huippu KMK 2a = 136.71
mitannut J. Sarkamo ja piirtänyt
A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 5

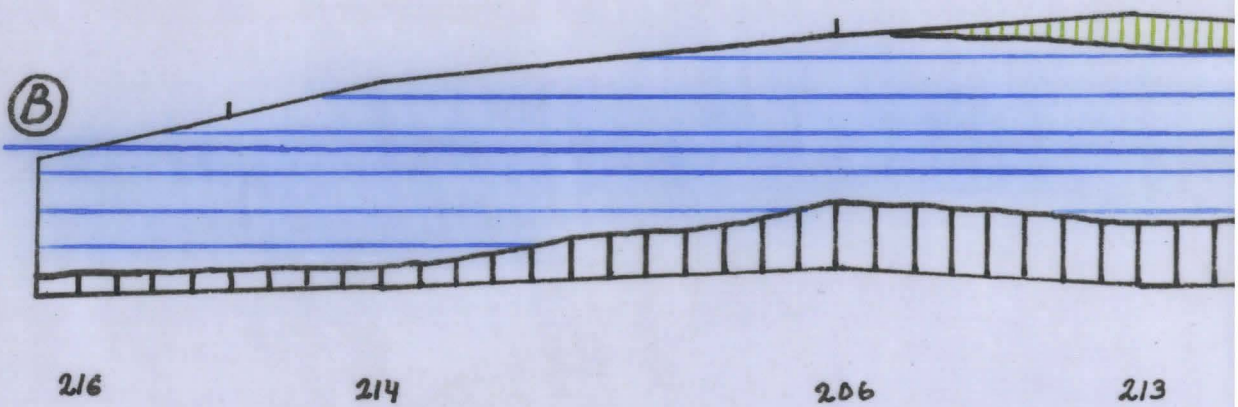
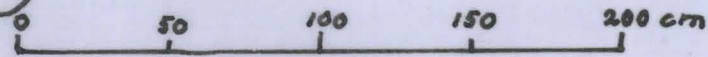

- kivikko
- kaiv. alue, jossa profiiliseinä merkitty punaisella
- maahan lyöty merkkipaalu
- aittaa
- törmää

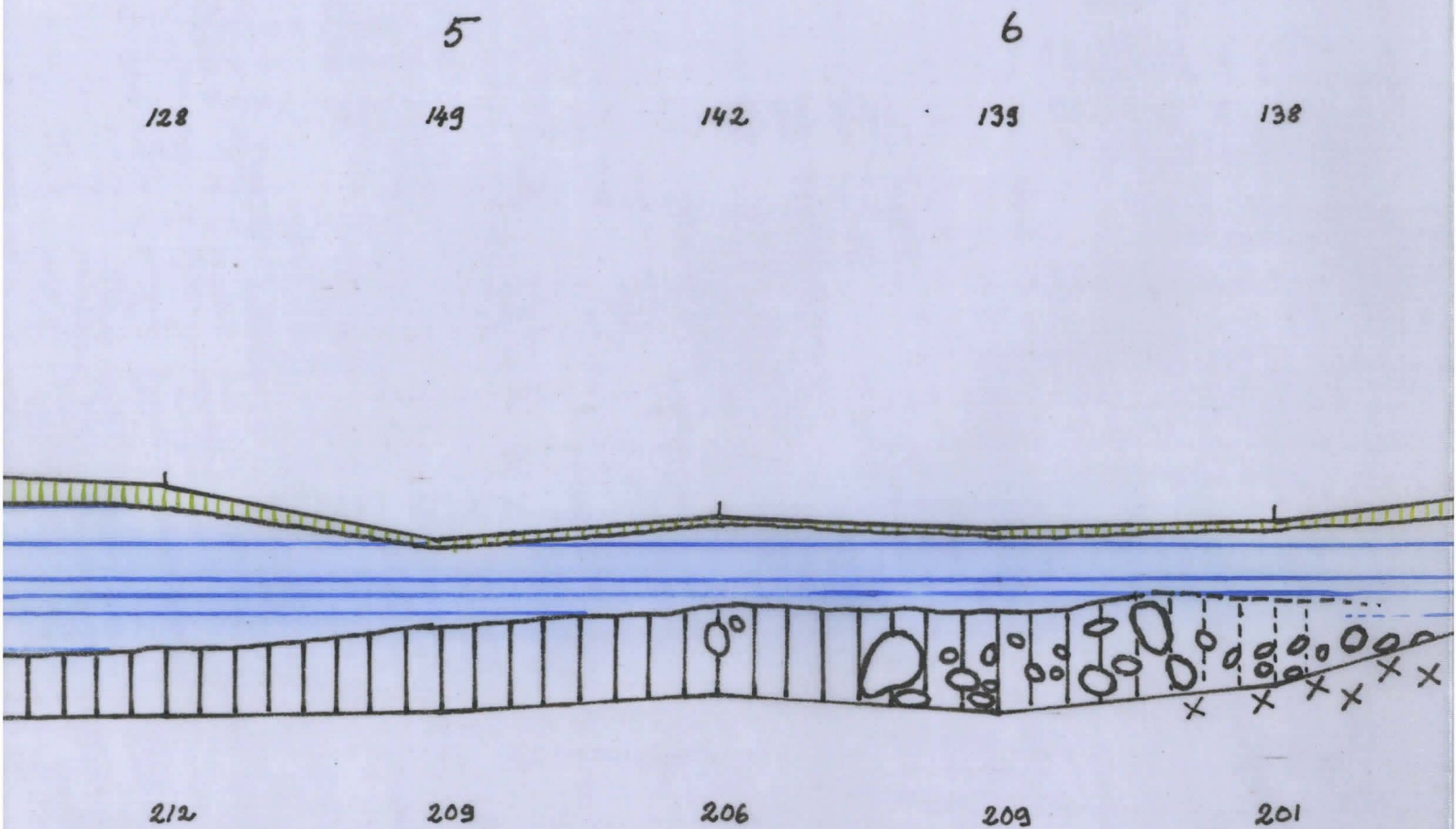

Kemijärvi Sotaniemi 2 a
mittakaava 1:25

J. Sarkamo 1960

Kojoja L1:n eteläreuna B-A
 kp maaperäisen rapakiven huippu 095.5 = +136.71
 mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
 kertomuksen liite n:o 6

7

8

9

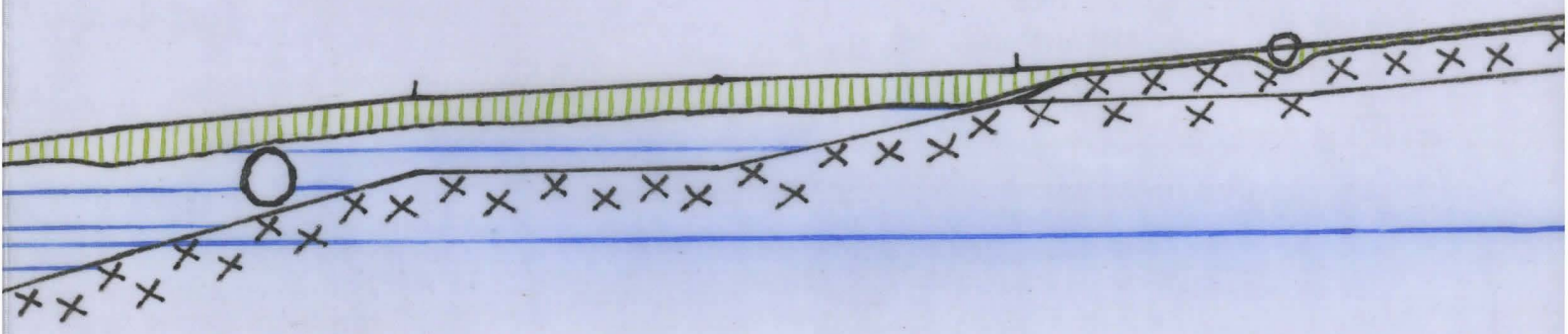
131

121

116

112

104

172

145

145

136

123

10

11

12

096

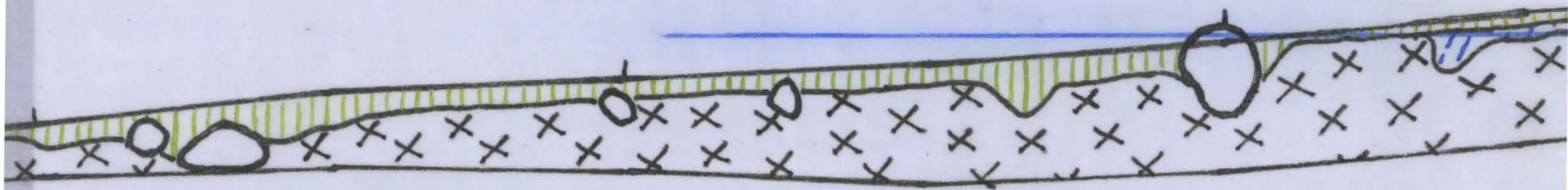
082

079

076

068

060

113

108

110

116

112

104

2
0

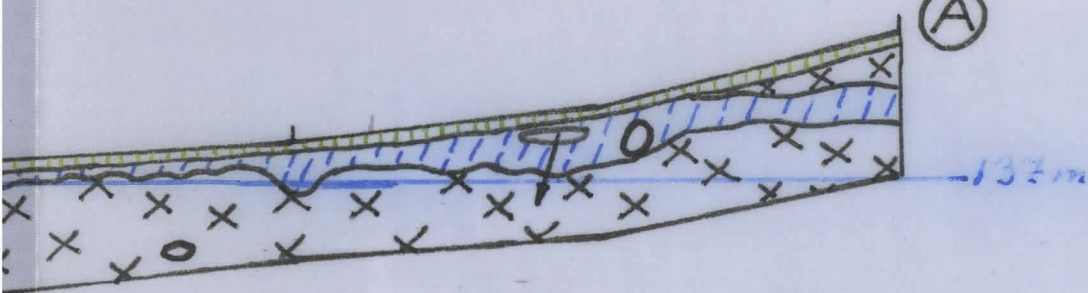
13

056

045

022

(A)

4

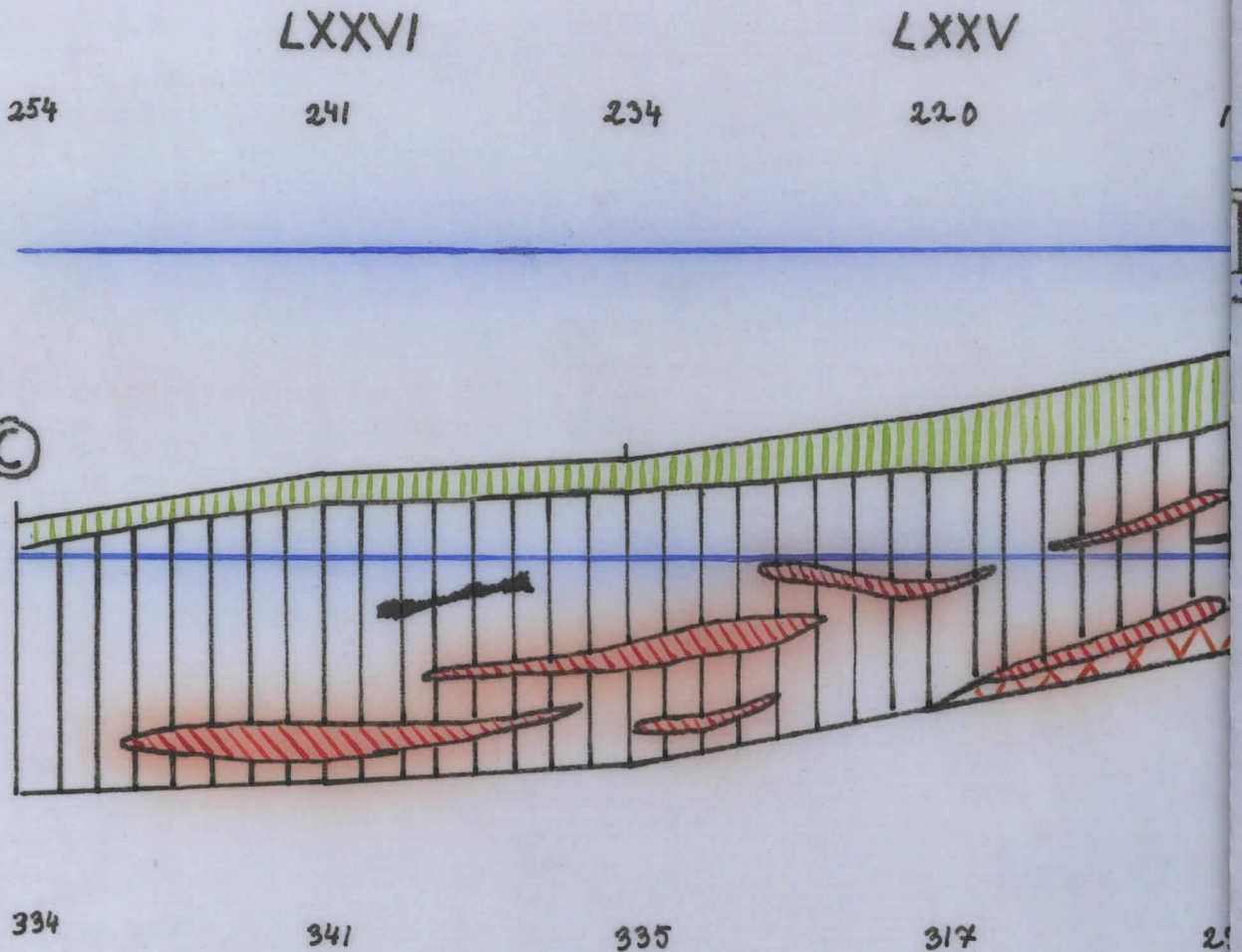
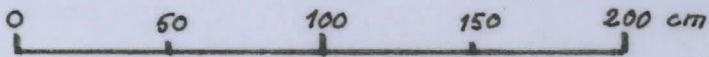
094

088

068

Lite 7

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

Koeoja 10:n länsireuna C-D
kp maaperäisen rapakiven huippu 095.5 = +136.71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 7

LXXIV

189

195

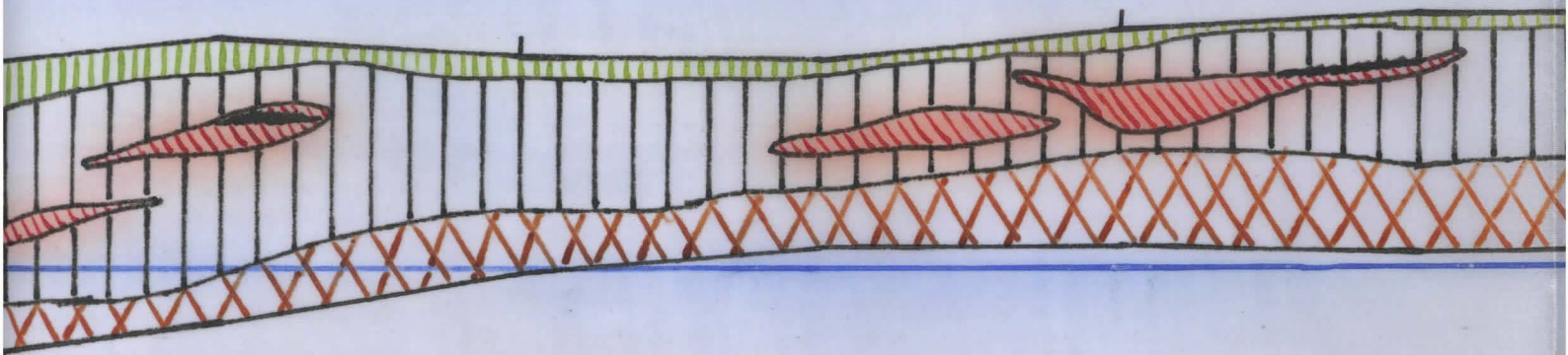
LXXIII

196

186

LXXII

181

279

267

258

258

260

LXXI

LXX

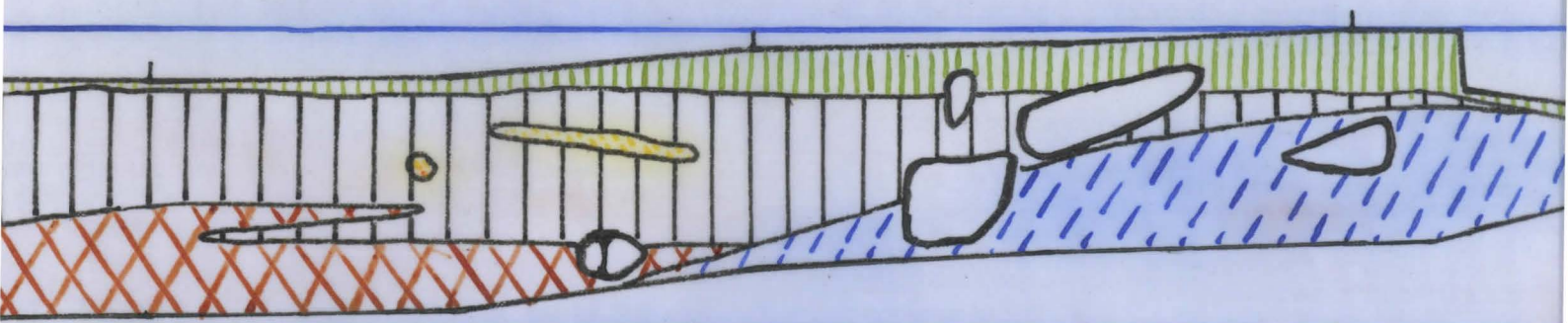
182

180

171

169

165

259

258

244

238

236

LXIX

193

199

LXVIII

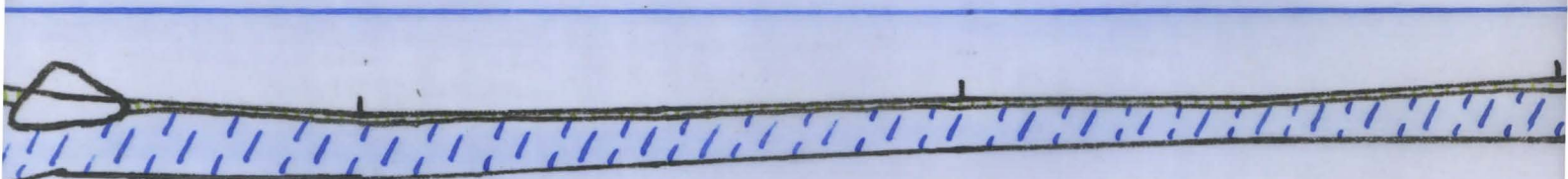
198

197

LXVII

195

18

135 m

219

221

215

209

206

LXVI

162

159

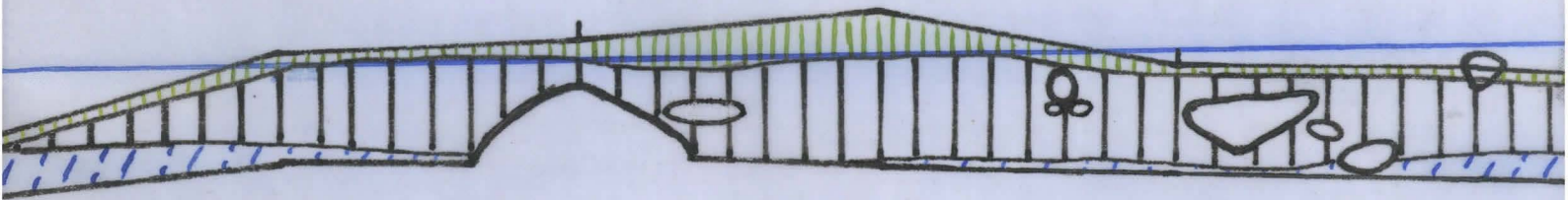
LXV

152

172

LXIV

176

198

178

204

207

213

LXIII

LXII

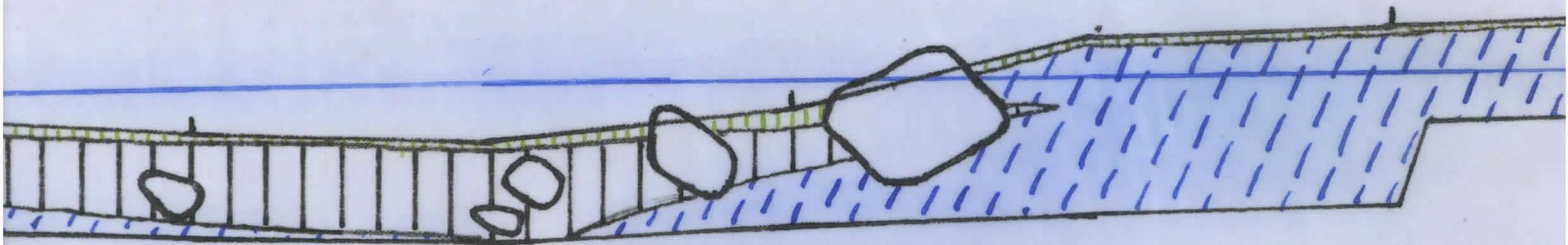
183

187

178

154

152

217

222

216

214

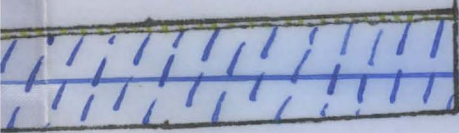
213

LXI

149

145

(D)

436 m

183

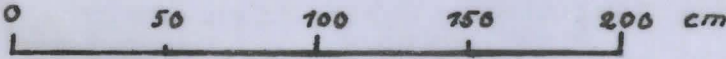
178

Kuote 8

Kemijärvi Sotaniemi 2a

mittakaava 1:25

J. Sarkamo 1960

LXIV

LXV

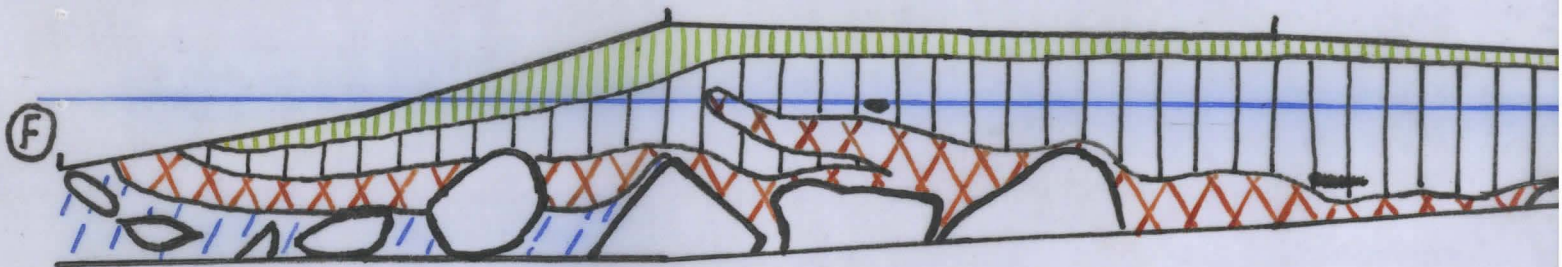
188

170

140

142

143

219

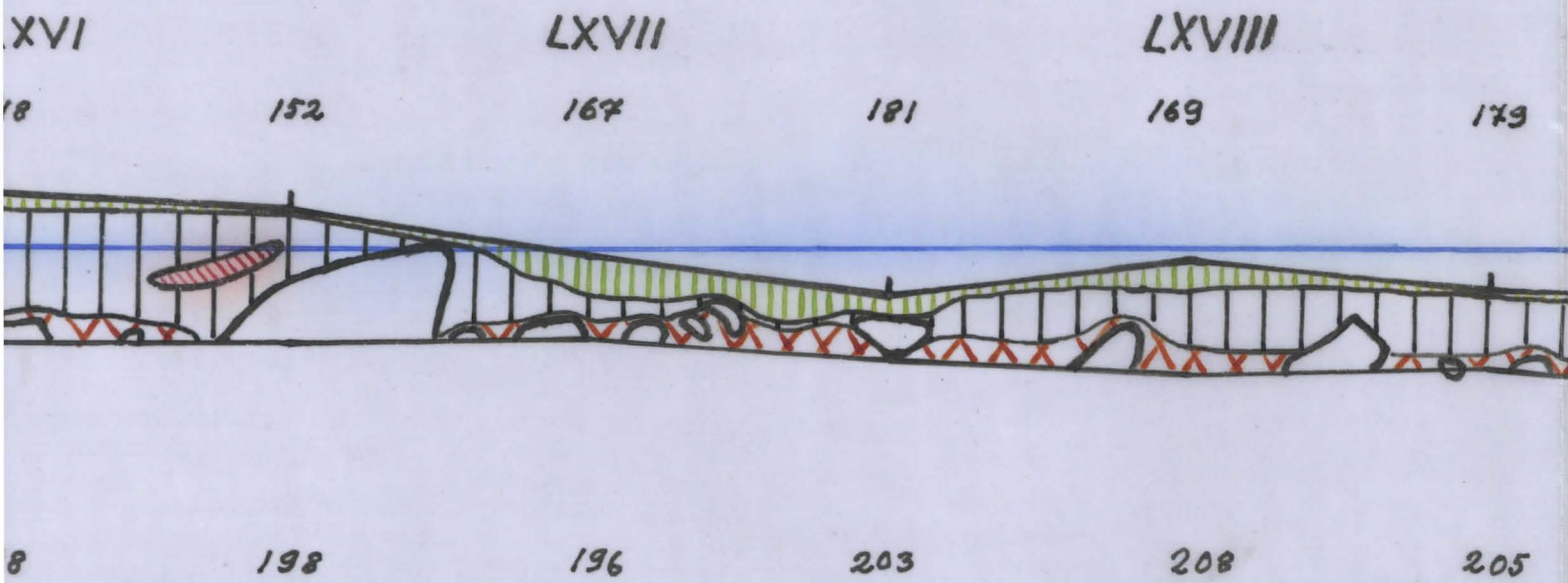
217

217

211

205

Kojoja 10:n itäreunaa F-E
 k p maaperäisen rapakiven huippu 095.5 = +136.91
 mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
 kertomuksen liite n:o 8

LXIX

182

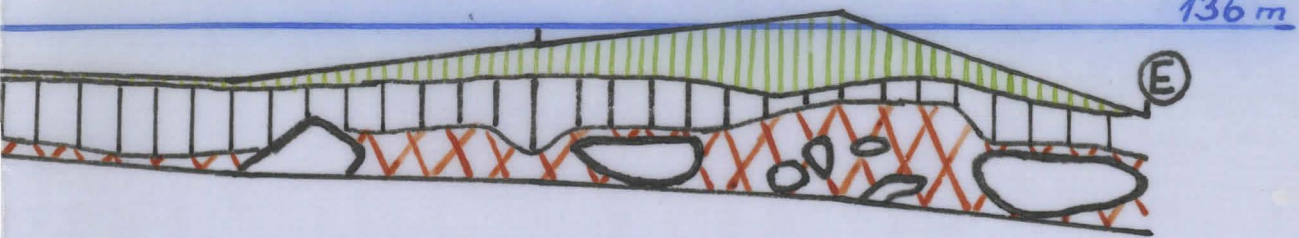
LXX

160

194

172

136 m

214

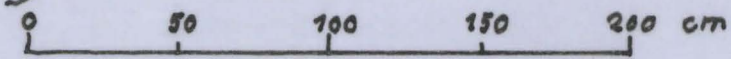
215

223

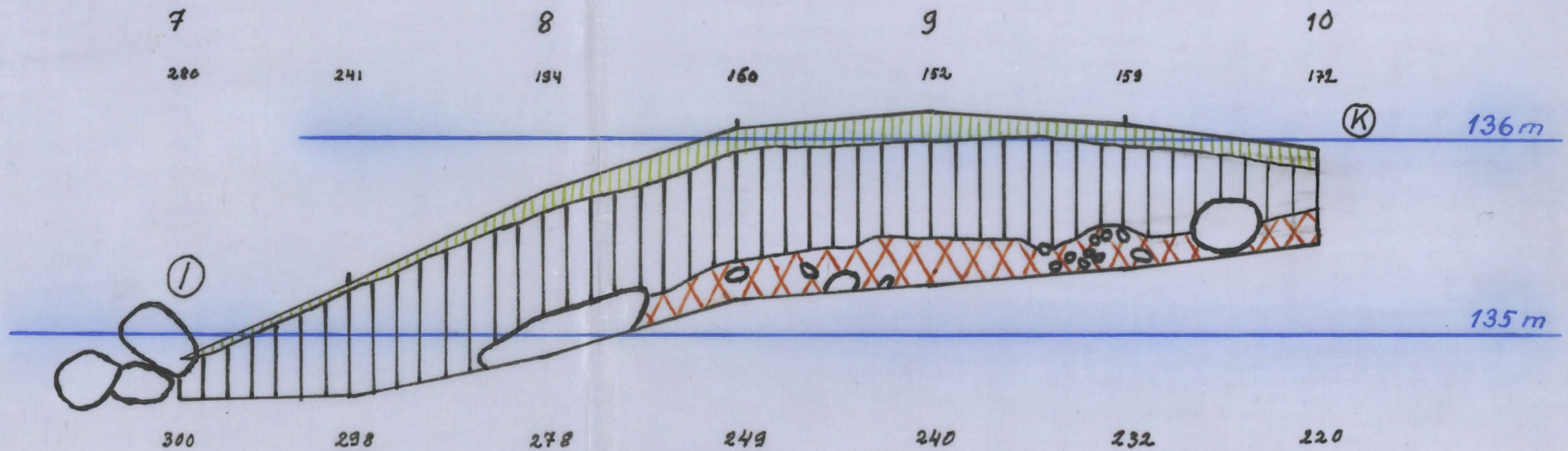
232

liite 9

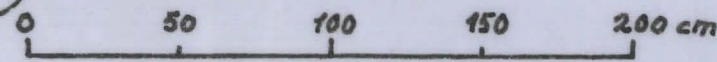
Kemijärvi Sotaniemi 2 a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

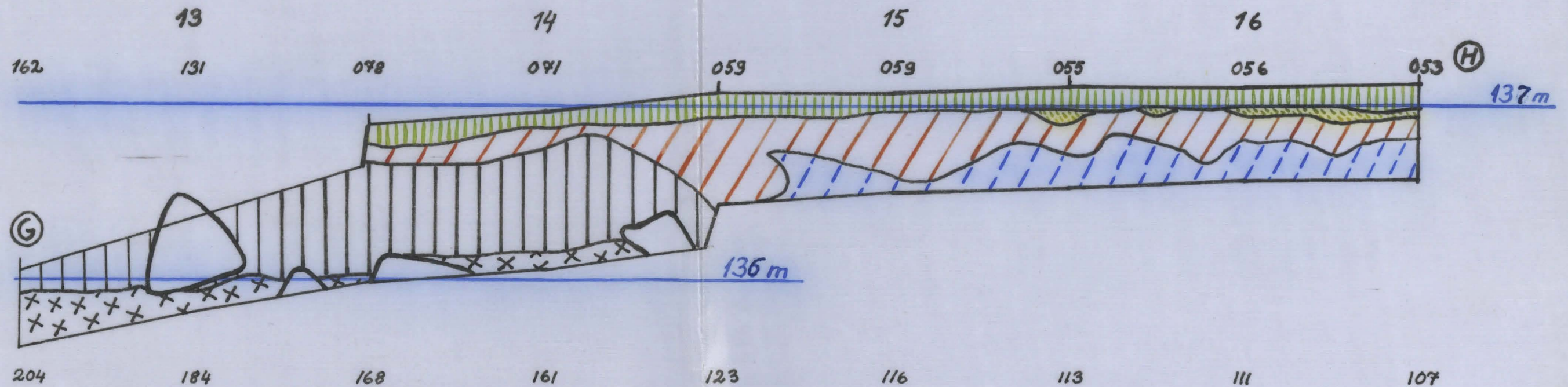
Koeeja LXVIII:n eteläreuna I-K
kp maaperäisen rapakiven huippu 095.5 = +136.71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 9

Kemijoki Sotaniemi 2 a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

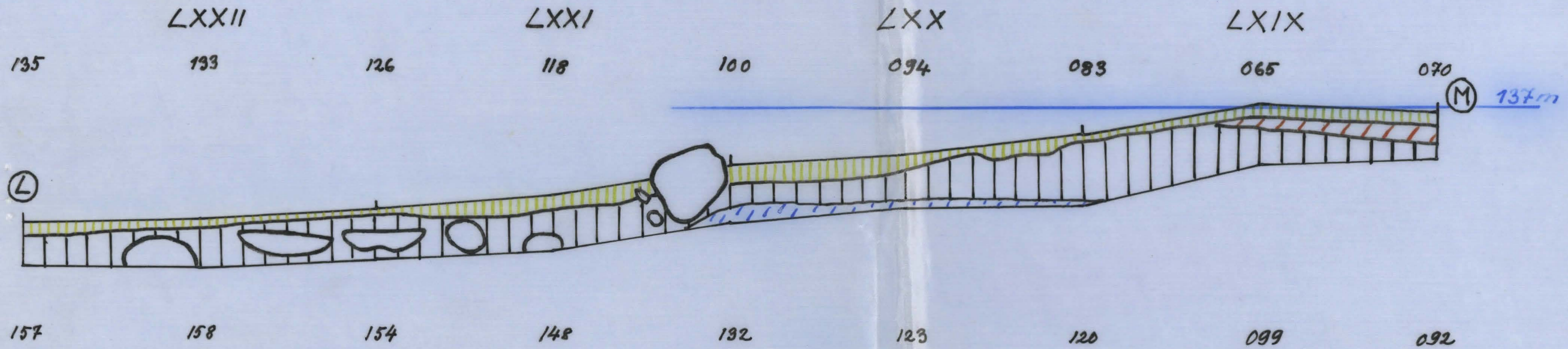
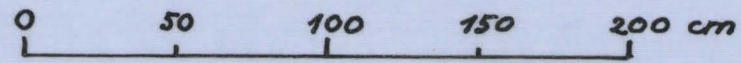
Koeeja LXVIII:n eteläreuna G-H
kp maaperäisen rapakiven huippu 095.5=+136.7
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 10

liite 11

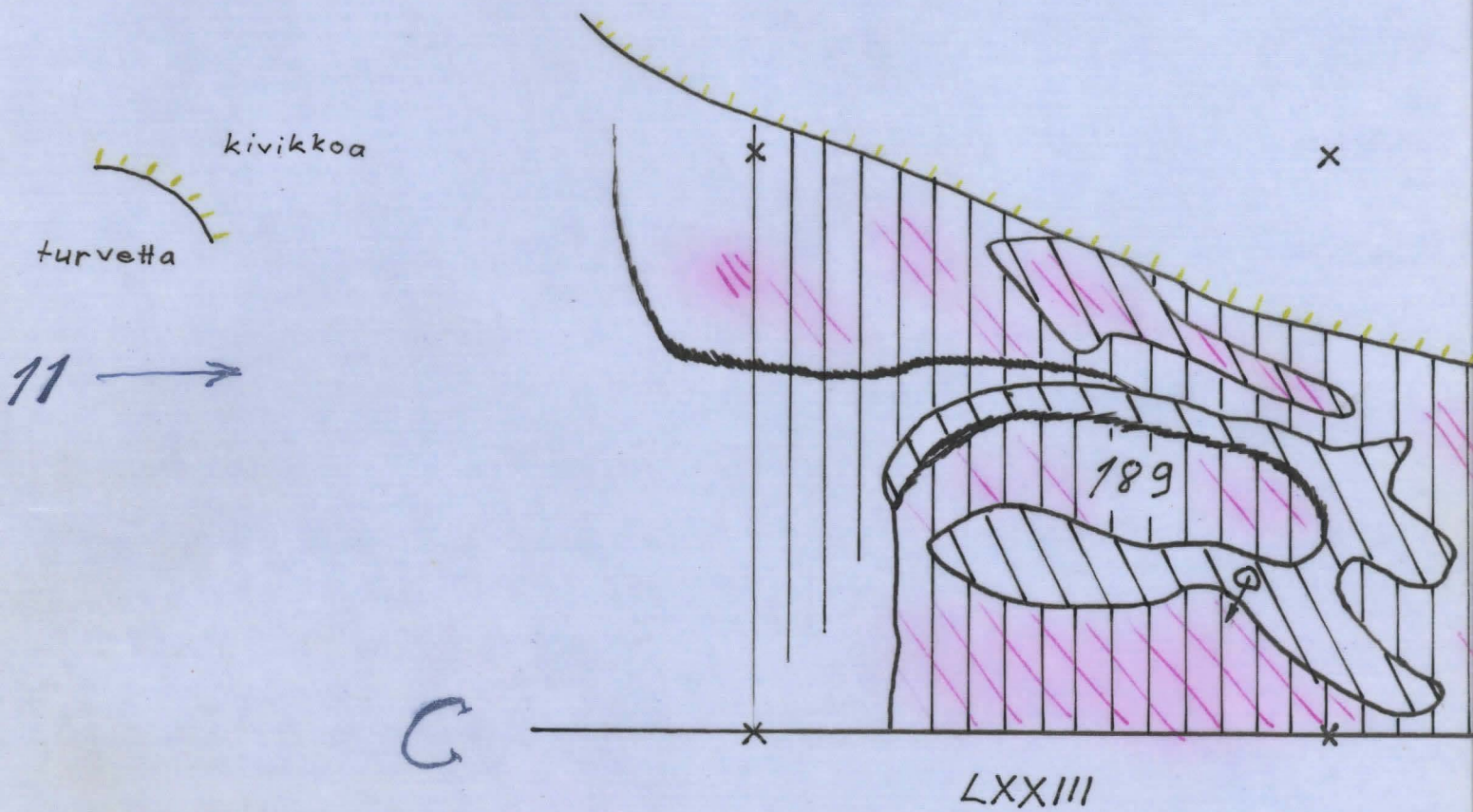
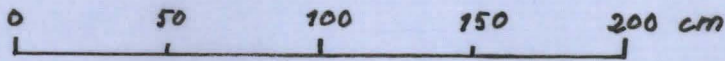
Kemijoki Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

Koeoja 14:n länsireuna L-M
kp maaperäisen rapakiven huippu 095,5 = +136,71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 11

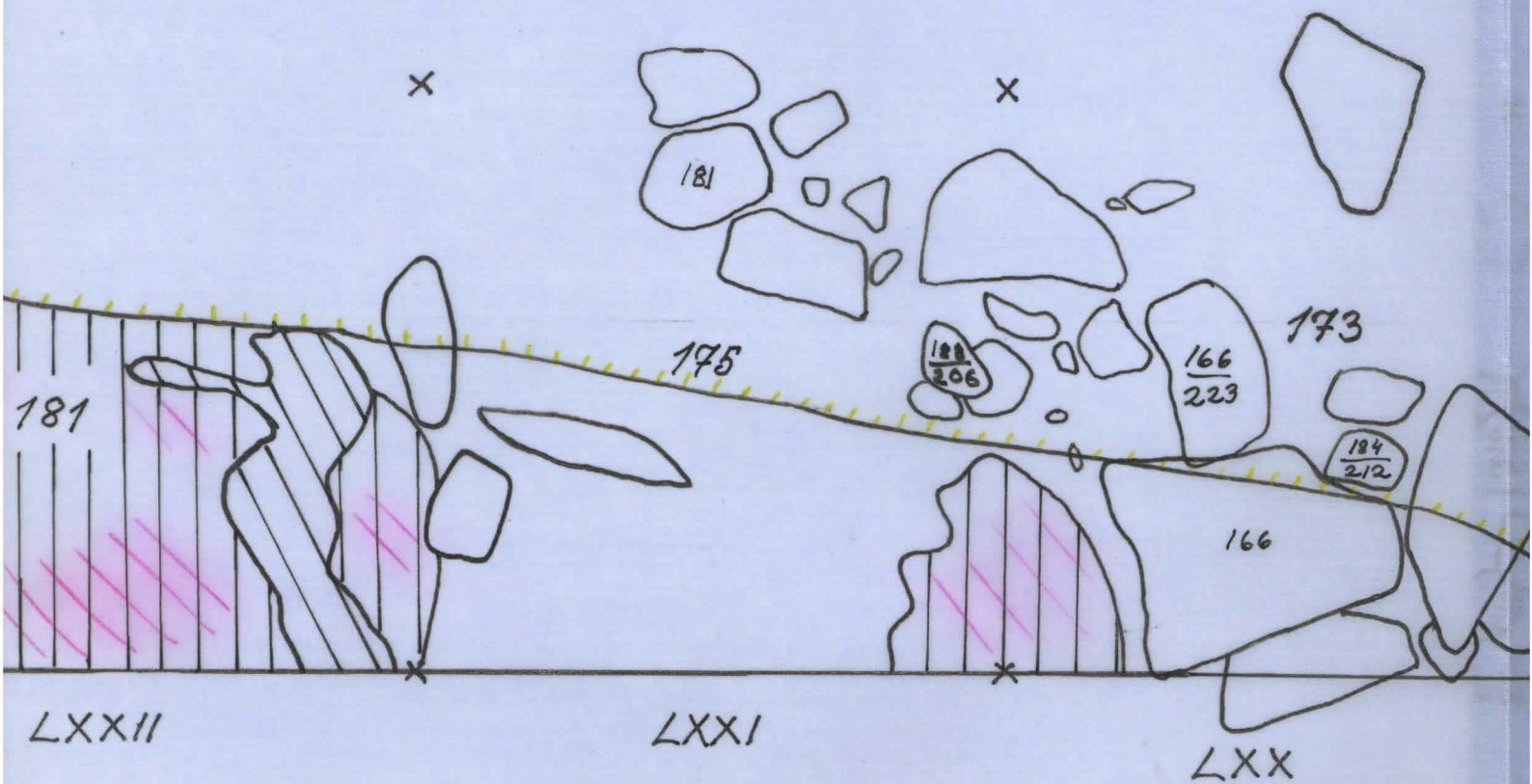
liite 12

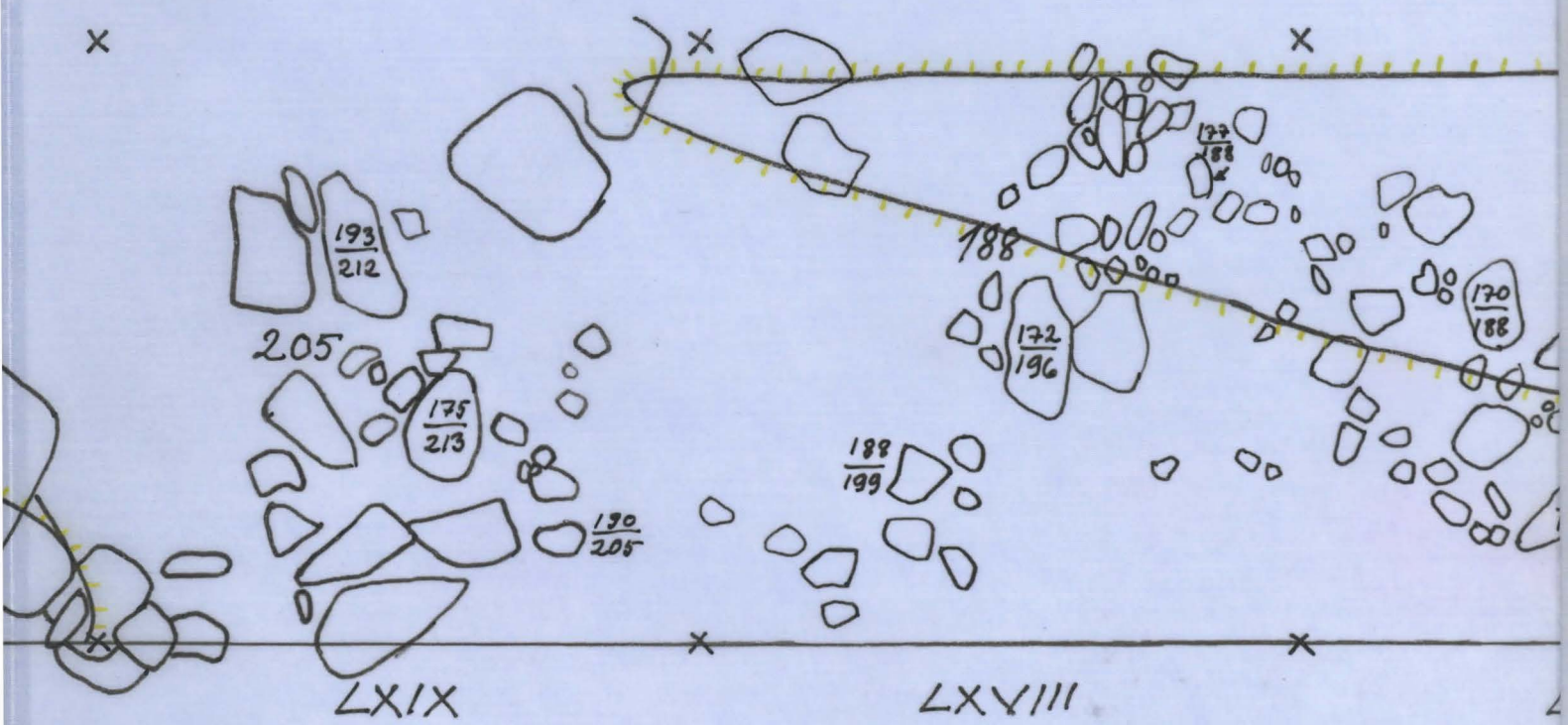
Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

Taso 1

kp maaperäinen rapakivi 095,5 = 136.71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 12

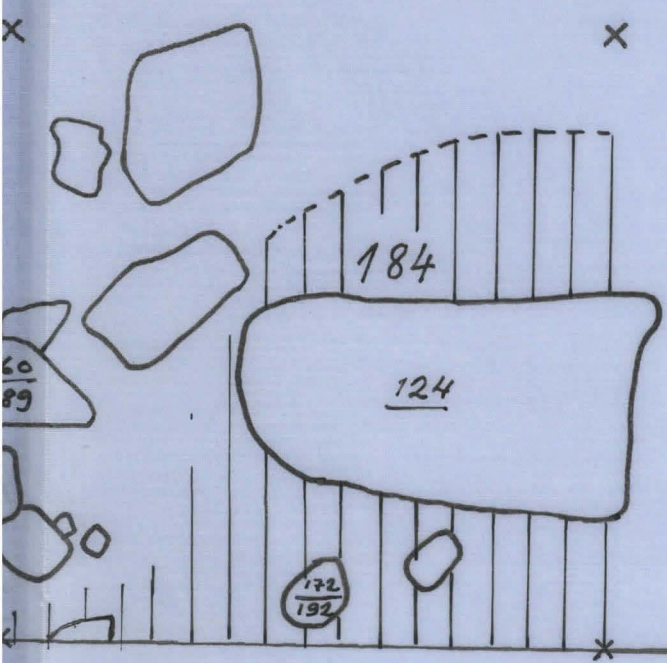
Koeoja 10

XVII

LXVI

LXV

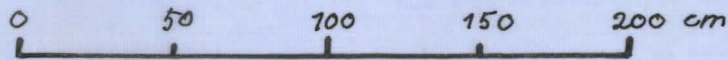
← 16

profili — D

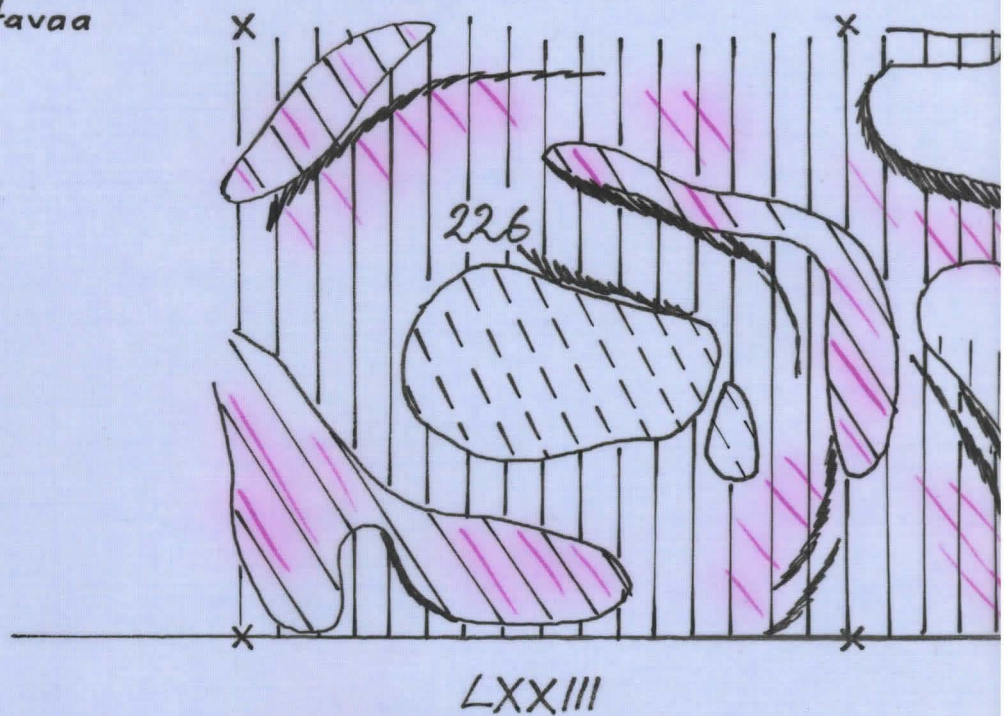
LXIV

liite 13

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

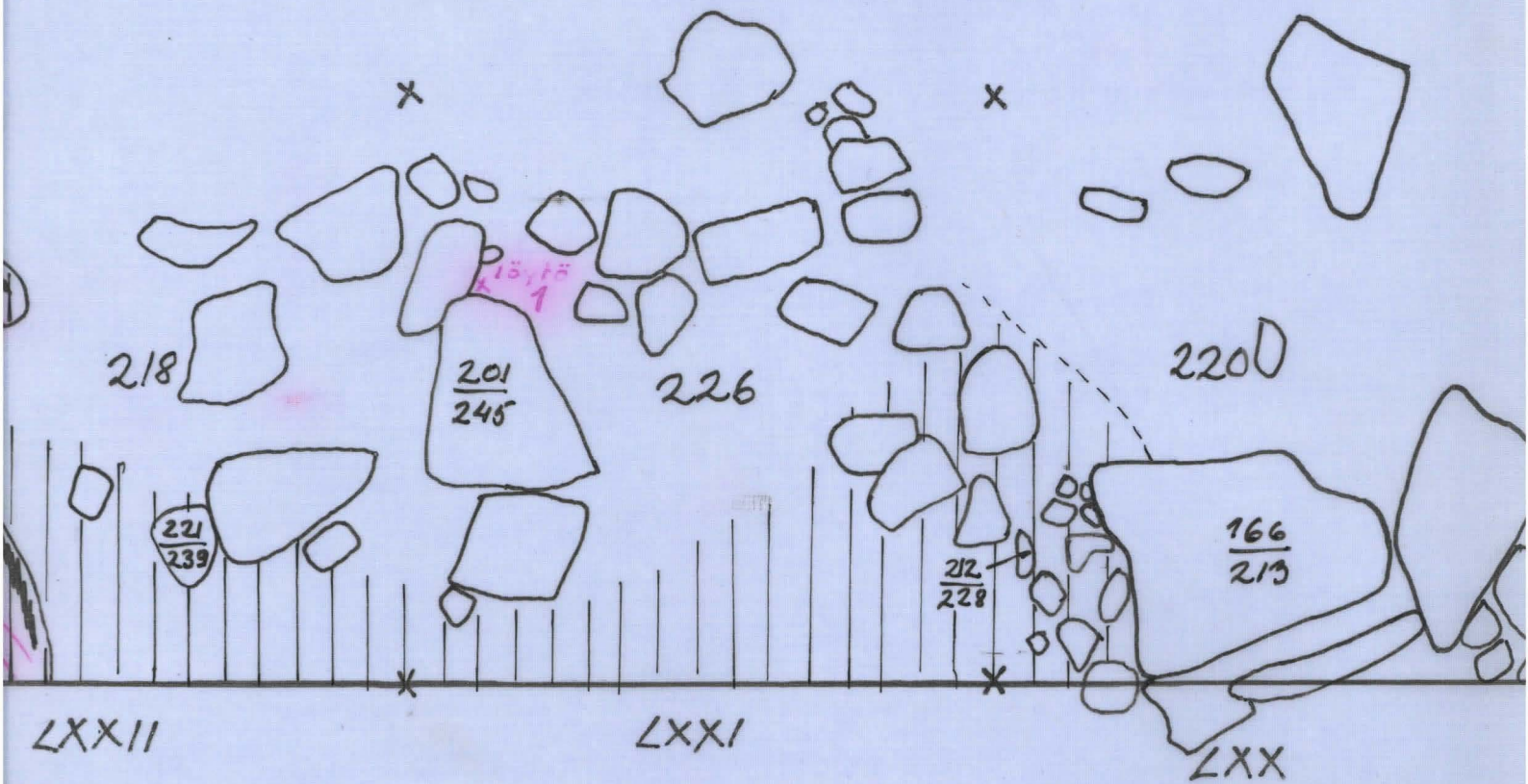

 punertavaa

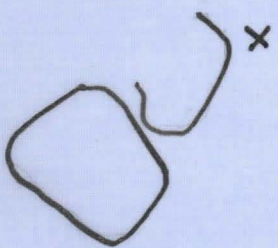

Taso 2

kp maaperäinen rapakivi 095,5 = +136,71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 13

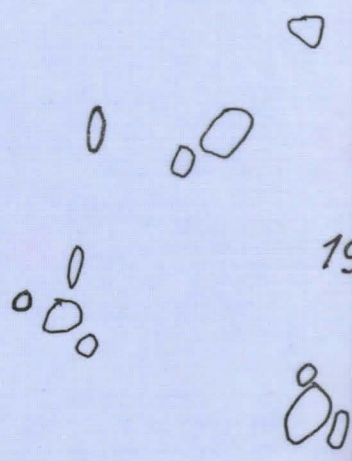
x

213

x

196

19

x

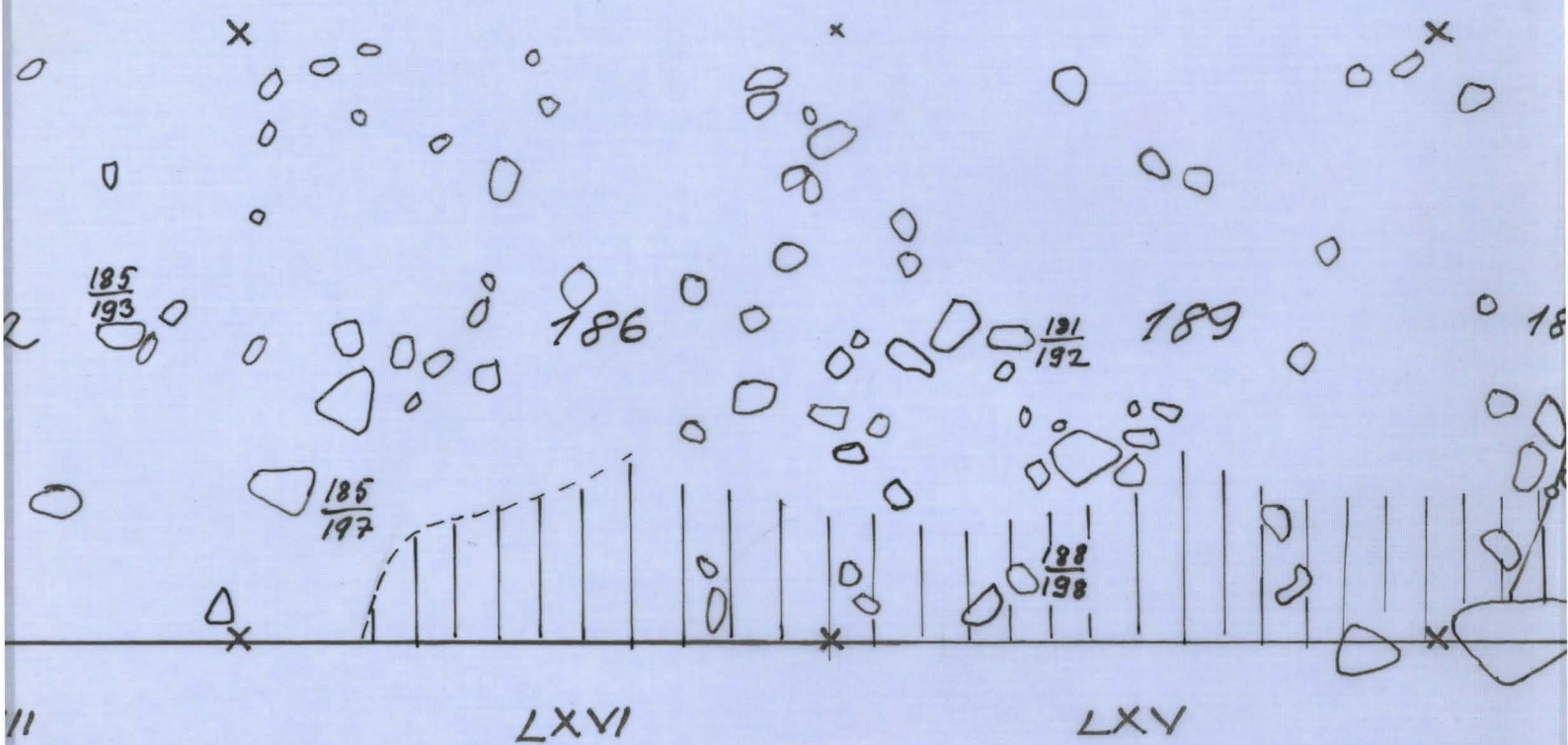
x

x

LXIX

LXVIII

LX

$\frac{185}{193}$

186

$\frac{181}{192}$

189

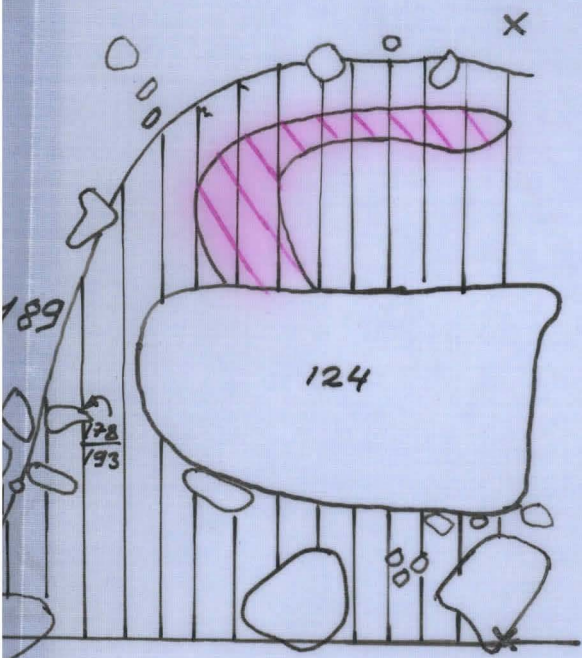
$\frac{185}{197}$

$\frac{188}{198}$

LXVI

LXV

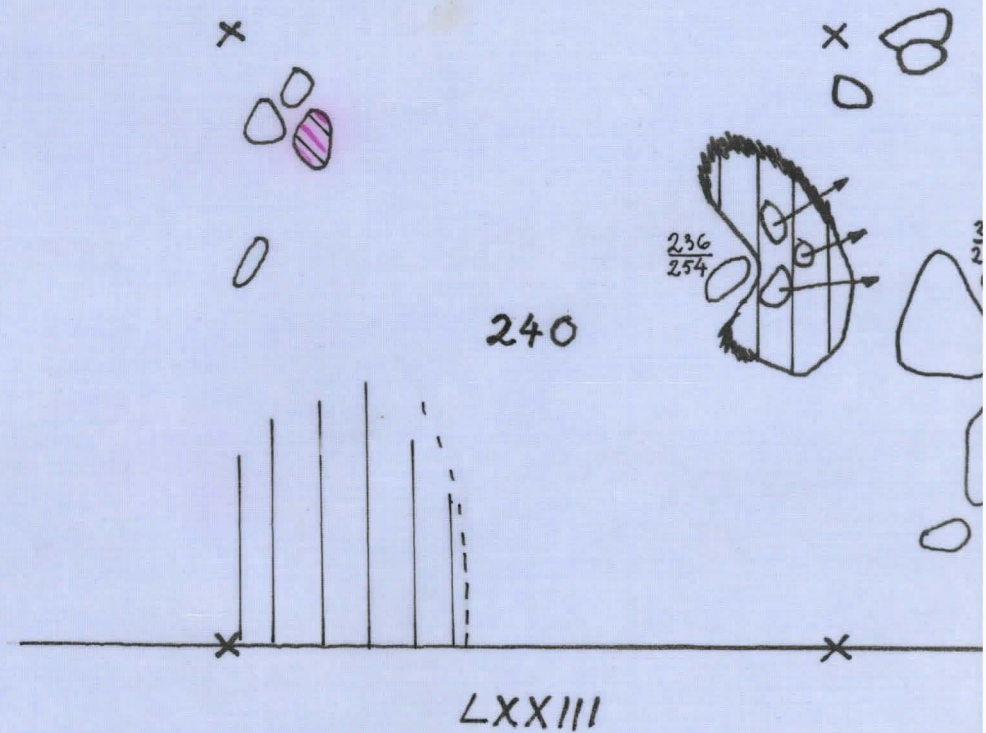
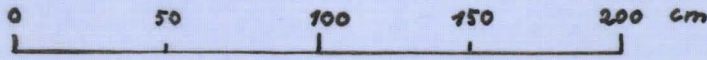
II

LXIV

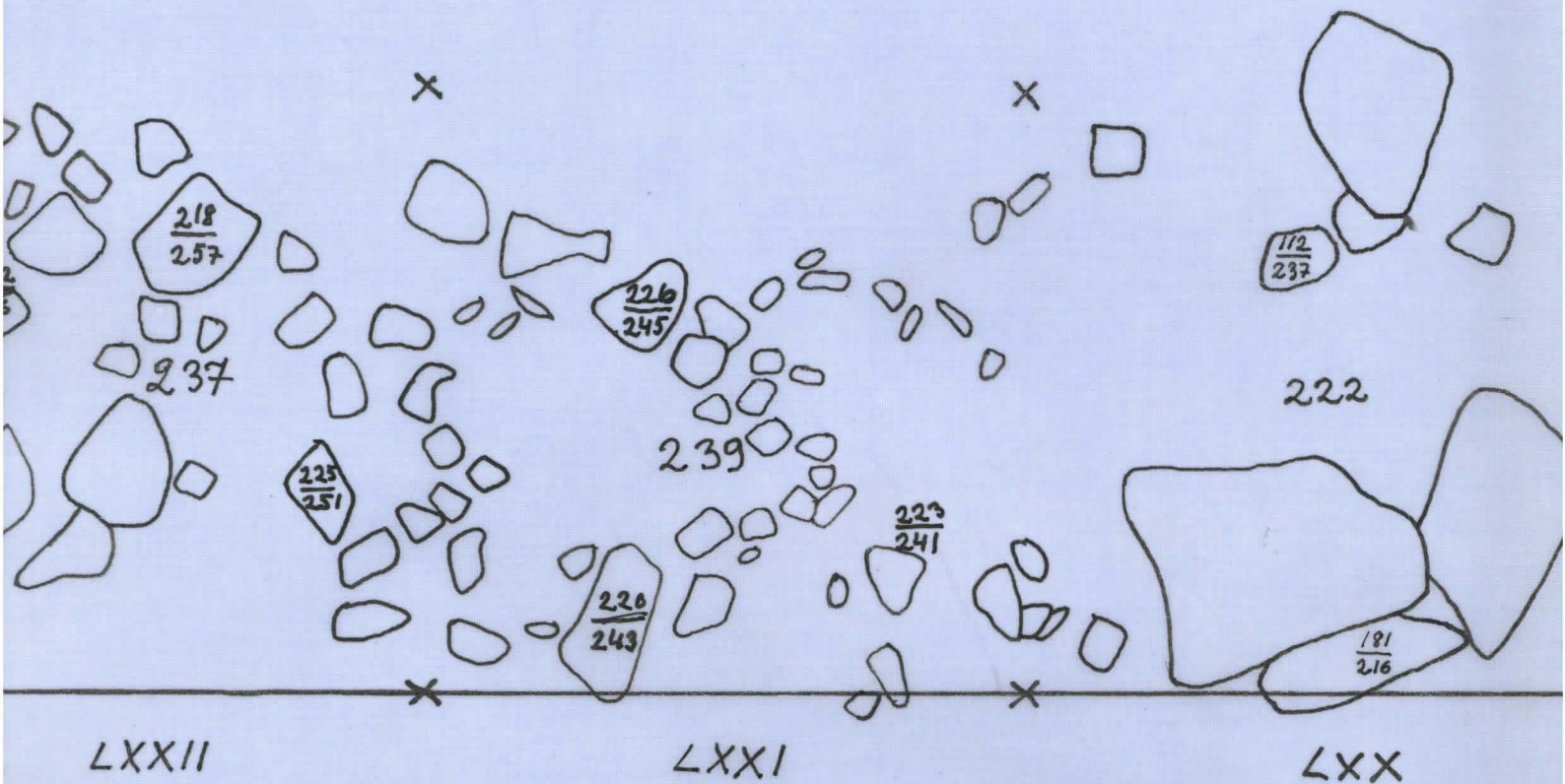
Lite 14

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

Taso 3

kp maaperäinen rapakivi 095,5 = +136,71
mitannut ja piirtänyt A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 14

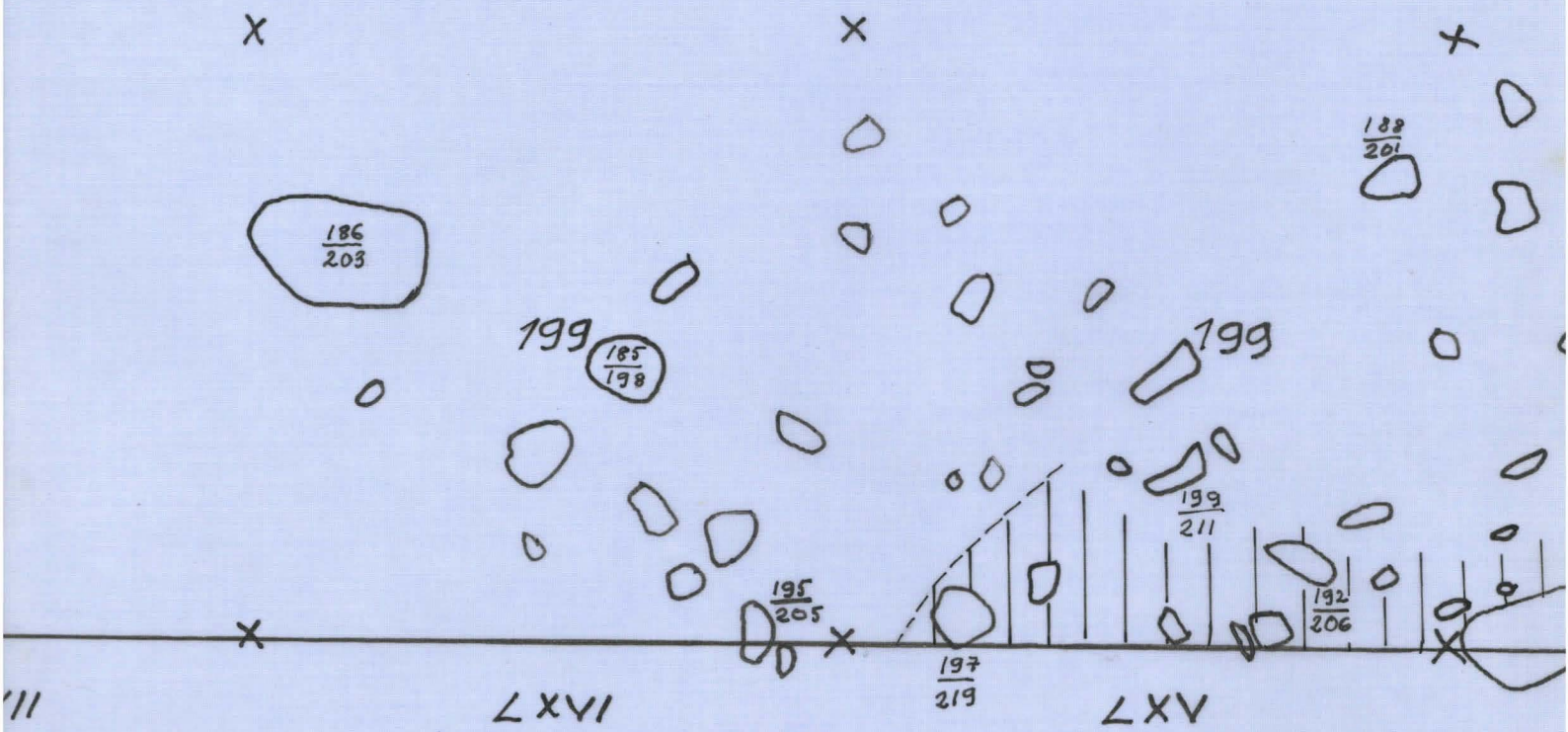
raakaa hiekkaa

XIX

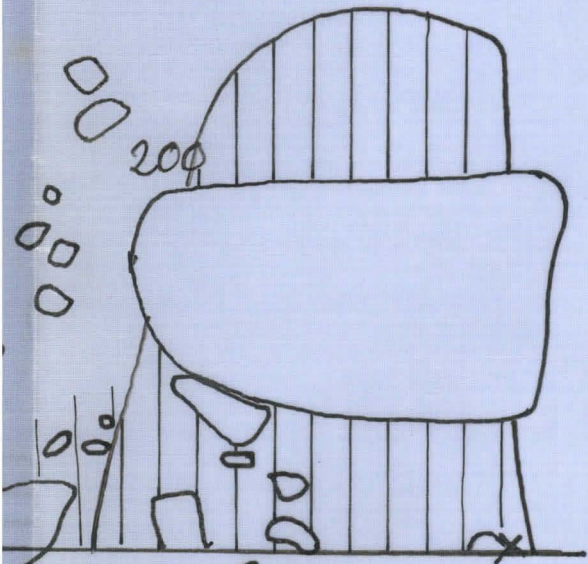
XXXVII

XVII

$\frac{194}{210}$

x

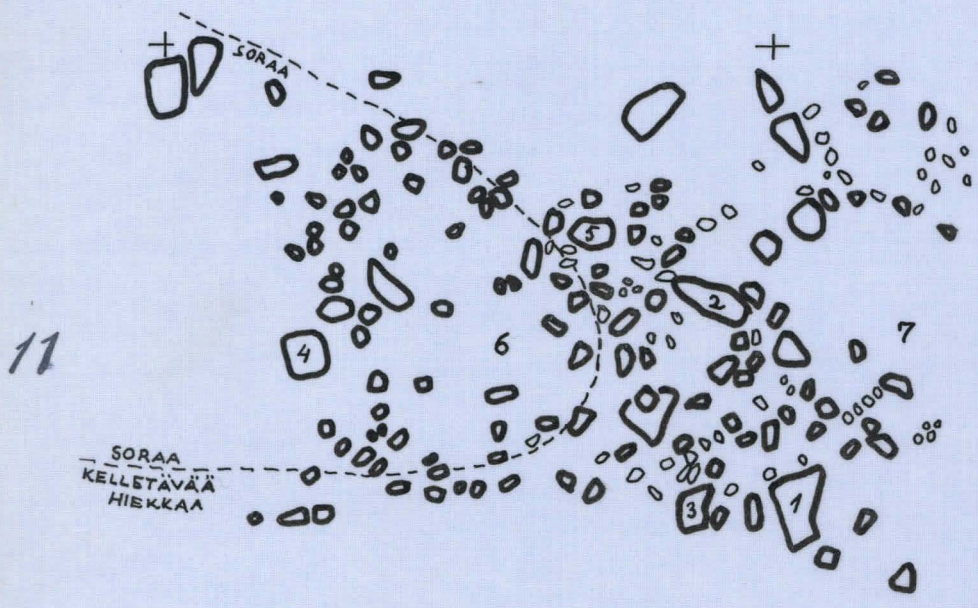
200

LXIV

liite 15

Kemijärvi Sotaniemi 2a
mittakaava 1:25
J. Sarkamo 1960

Kiviä ruudussa LXXIII:11
kp maaperäinen rapa-
kivi 095,5 = +136,71
mitannut ja piirtänyt
A. Siiriäinen
kertomuksen liite n:o 15

LXXIII

Vaakitusluvut

1. $\frac{238}{257}$	5. $\frac{240}{243}$
2. $\frac{238}{257}$	6. 246
3. $\frac{239}{257}$	7. 243
4. $\frac{237}{258}$	

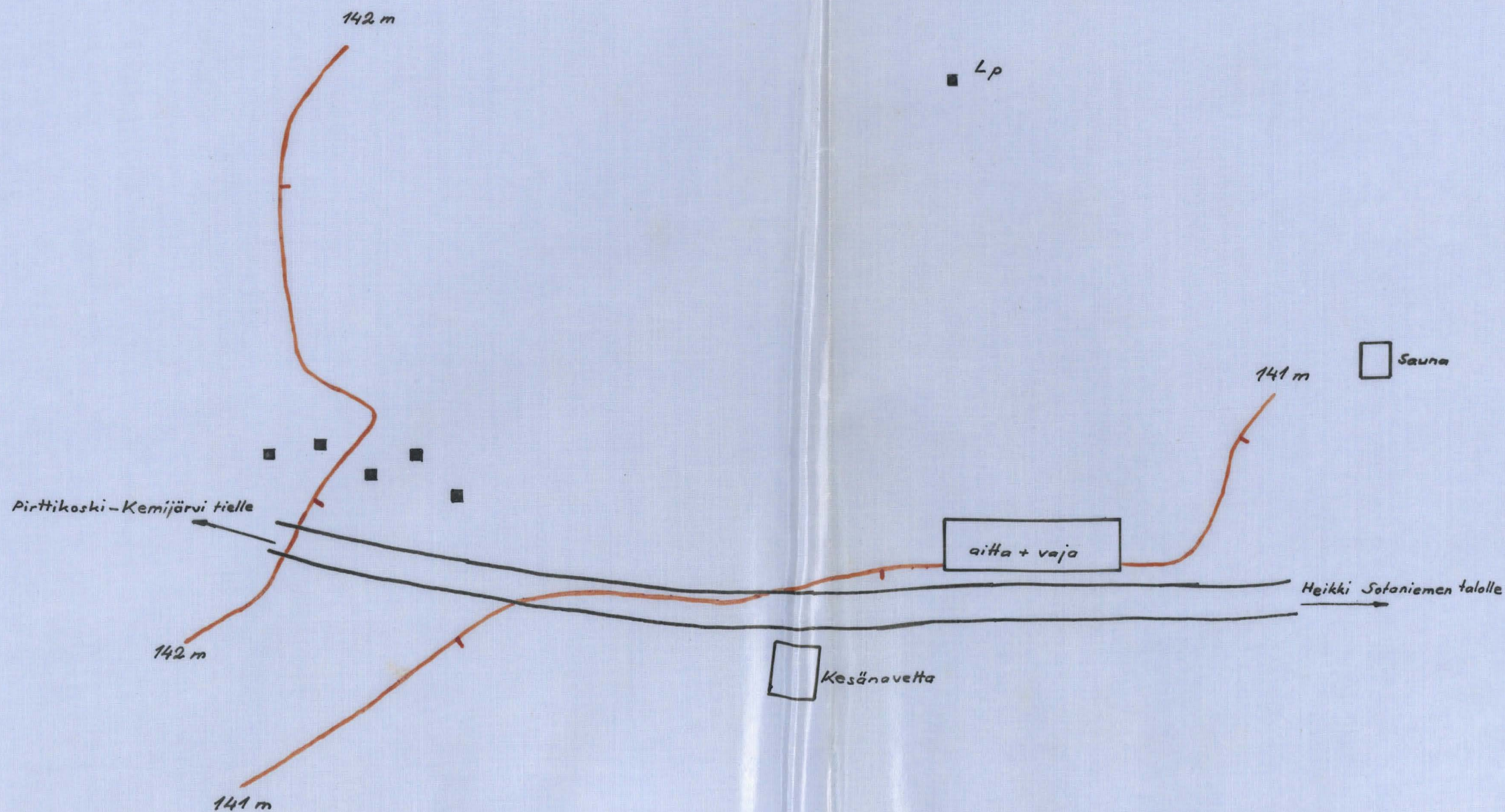
Kemijärvi Sotaniemi 2
 mittakaava 1:500
 J. Sarkamo 1960

Kaivausalueen yleiskartta
 kp maaperäisen rapakiven huippu 095,5 = +136.71
 mitannut J. Sarkamo
 piirtänyt A. Siiriäinen
 kertomuksen liite n:o 16
 [Vrt. Liite n:o 5 kp]

Lp = löytöpaikka

■ = koekuoppa

Kemijärvi Luusua

F 24510

F 24511

Panoraama Kemijoen länsirannasta. Vasemmalla Eino Sotaniemi, oikealla Sotaniemi 1:n kivikautinen asuinpaikka pellon kulman asuinrakennuksia, joiden edessä rannalla kivikautisen kaivaukset ovat käynnissä. H = Haverin kivikautinen asuinpaikka.

Sotaniemi

F 24512

men asuinrakennuksia josta
assa. Kesällä Heikki Sotanie-
asuinpaikan, Sotaniemi 2a,

Valok. J. Sarkamo 1960.

Kemijävi Luusua Sotaniemi

F 24513

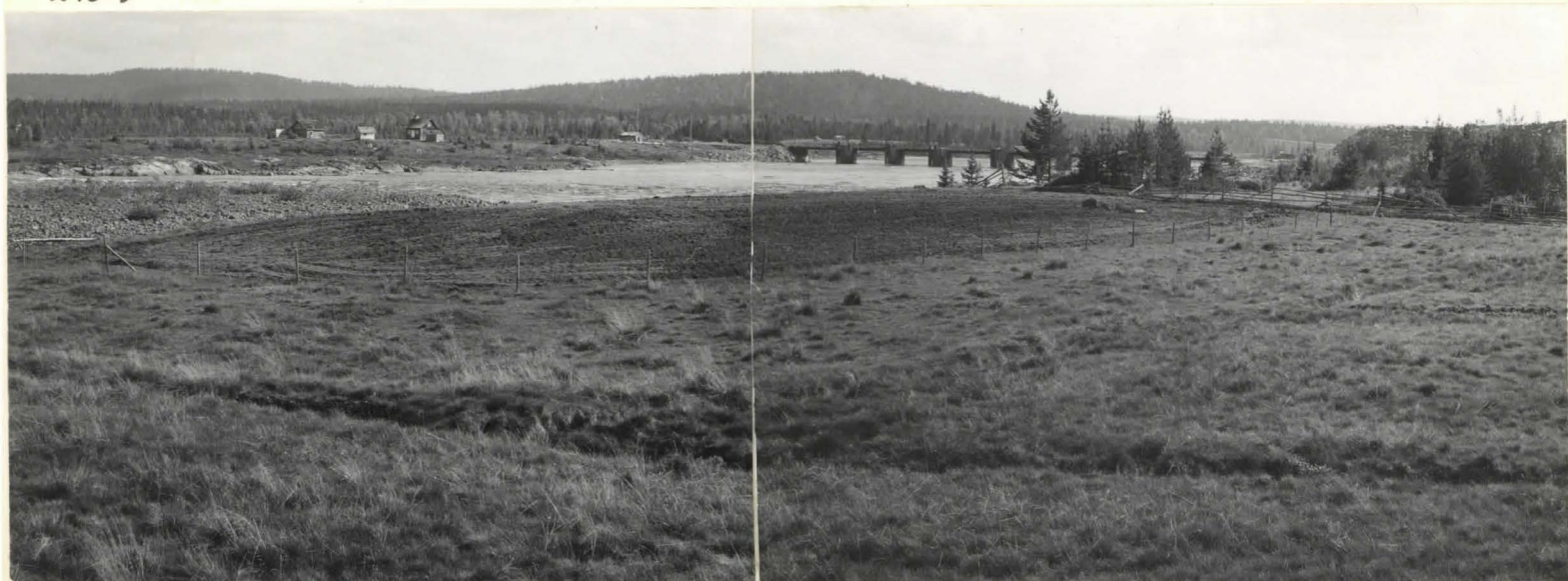
F 24514

Panoraama Sotaniemestä. Kivikautinen asuinpaikka Sotaniemi 1 ja 2a. Viimeksimainittuun nähden kuvattu etelästä.

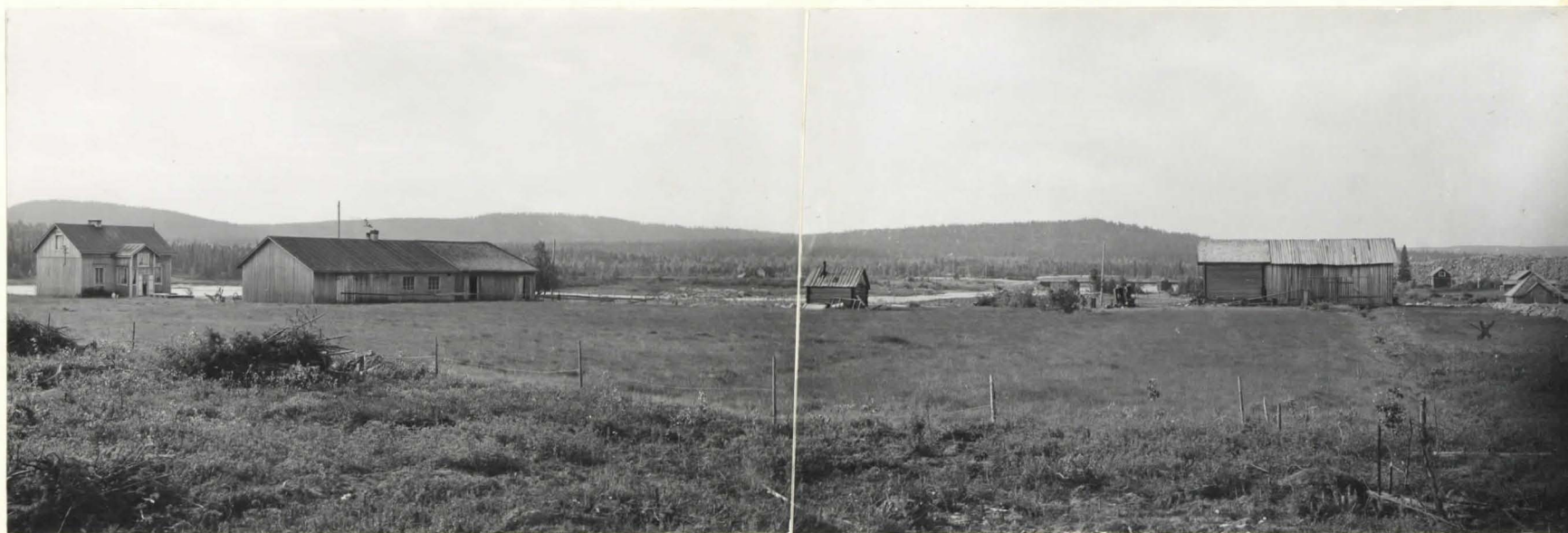
F 24515

F 24516

Panoraama Sotaniemi 1:n kivikautisesta asuinpaikasta muokatulla pellolla. Takana Kemijokea ja Junkosken silta. Kuvattu pohjoisesta.

Lemijävi Luusua

F 24522

F 24523

Panoraama Heikki Sotaniemen rakennuksien ympäristöstä. Sotaniemi 2:n läylö-
kuvattu pohjoisesta.

Sotaniemi

F 24524

paikka (x), johon nähdään

Valok. J. Saikamo 1960.

Kemijärvi Luusua Sotaniemi

F 24517

F 24518

Panoraama Sotaniemi
1:n ympäristöstä.
Pohjoisesta.

Sotaniemi 1 peruna-
pellolla. Kuvattu koilli-
sesta.

F 24520

F 24519

Valok. T. Saikamo 1960

Kemijärvi Luusua Sotaniemi

F 24521

Sotaniemi 1:n kol-
kuoppia peitetään. Ku-
vattu etelästä.

F 24525

Sotaniemi 2a:n kivikau-
tin asuinpaikka kivi-
kossa ja sen ympärillä,
ennen kaivautta. Edessä
kaivetaan kseojaa L1.
Kuvattu pohjoisesta.

F 24526

Sotaniemi 2a:n kivinen
alaosa ennen kaivautta.
Kuvattu etelästä.

Oalek. T. Sarkamo 1960

Kemijärvi Luusua Sotaniemi

F 24527

Sotaniemi 2a, koeaja 10
Kuvattu pohjoisesta.

F 24528

Sotaniemi 2a:n kivikkosa
tutkitaan. Kuvattu
pohjoisesta.

F 24529

Samaa

Välök. P. Sarkamo 1960

Kemijävi Luusua Sotaniemi

F 24530

Sotaniemi 2a, kooja L1. Kuvattu
länneistä.

F 24531

Kiviä mudussa L XXIII: II
Kuvattu koillisesta.